

POROČILO O DELU SLOVENSKEGA INŠTITUTA ZA REVIZIJO ZA LETO 2009

UVODNE BESEDE

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 65/08; odslej ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS 14/09; odslej statut Inštituta) svet Inštituta sprejme letno poročilo, ki ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na svetu Inštituta obravnavala revizijski svet Inštituta (odslej revizijski svet) in strokovni svet Inštituta (odslej strokovni svet).

Inštitut je letos šestnajstič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2009; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se na ta način tudi seznanila s problemi in težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsakdo sam. V problemskem delu poročila pa so predstavljena nekatera po mnenju Inštituta najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut bralce poročila in javnost posebej opozoriti. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekatere probleme, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, kakor tudi opozoriti strokovno in drugo javnost na težave in probleme, s katerimi se bo Inštitut lahko srečeval v bližnji prihodnosti.

Poročilo o delu je sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod in vpisan v sodni register pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS 14/09. Tudi po ZRev-2 Inštitut ohranja status pravne osebe zasebnega prava.

2. ORGANIZIRANOST INŠTITUTA

Organiziranost Inštituta se v letu 2009 ni spremenila. Na podlagi ZRev-2 in statuta Inštituta je Inštitut organiziran na način, prikazan v organizacijski shemi:

3. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2009 je po poprejšnji obravnavi strokovnega sveta in revizijskega sveta sprejel svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2009. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, statutu Inštituta in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

4. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je po ZRev-2 odgovoren revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren strokovni svet.

Poročilo o delu za leto 2009 je vsebinsko in oblikovno sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so možne primerjave.

5. REVIDIRANJE

Po ZRev-2 in statutu Inštituta je najpomembnejši organ Inštituta, ki skrbi za strokovnost revizorjev in kakovost opravljanja revizijskih storitev ter ugled revizijske stroke v javnosti, revizijski svet. Revizijski svet ima po ZRev-2 sedem članov, in sicer je direktor član po funkciji, štirje člani morajo imeti dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in jih imenujejo pooblaščeni revizorji, dva člana, predstavnika zainteresirane javnosti, pa

morata imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja računovodstva in financ. Novembra 2009 je nastopil mandat novo imenovani revizijski svet.

5.1. Izobraževanje

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je ena izmed temeljnih nalog Inštituta.

Inštitut je do uvedbe ZRev-2 izvajal dvostopenjsko izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Kandidati so morali najprej zaključiti izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja in pridobiti dovoljenje za opravljanje nalog revizorja. Na podlagi ZRev-2 pa bo v prihodnje organizirano samo izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. V letu 2009 sta bila sprejeta Pravilnik o izobraževanju za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izobraževalni program. Razpisano je bilo izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, ki se bo začelo januarja 2010.

Kandidati, ki so bili vpisani v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja na podlagi ZRev-1, lahko zaključijo izobraževanje in pridobijo strokovni naziv revizor v štirih letih od uveljavitve ZRev-2, kar pomeni do 15. julija 2012. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja je potekalo po izobraževalnem programu iz leta 1998, ki je bil kasneje dopolnjen in delno spremenjen; razdeljeno je bilo na splošni in posebni del. V splošnem delu so pridobili kandidati temeljna znanja iz računovodstva, revizije, poslovnih financ, gospodarskega in davčnega prava ter kvantitativnih metod; iz vseh teh predmetov so opravljali izpit. Poslušali pa so tudi predavanja iz poslovnega komuniciranja (kot dela več izobraževalnih programov). Posebni del izobraževanja je bil razdeljen na štiri predmete: poslovne finance, davke, računovodstvo in revizijo. Iz vseh teh predmetov je moral kandidat opraviti izpite. Kandidat je moral za pridobitev strokovnega naziva revizor po uspešno opravljenih izpitih izdelati še dve seminarski nalogi.

Izobraževalni program za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, ki ga je Inštitut izvajal po ZRev-1, je obsegal pet predmetov: revizijo, računovodstvo, poslovne finance, organiziranje in vodenje revizije ter davčine. Kandidat, ki je pridobil ali pridobiva strokovna znanja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, je ali bo moral po uspešno opravljenih izpitih zagovarjati še zaključno delo.

V izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja so se lahko vpisali kandidati, ki so izpolnjevali pogoje, predpisane v pravilniku o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja. Kandidati, ki so se želeli vpisati v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, so morali imeti univerzitetno izobrazbo, dovoljenje za opravljanje nalog revizorja, obvladati so morali slovenski jezik in niso smeli biti pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo. Razpis za vpis v izobraževanje je bil javno objavljen.

5.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja

Za uspešno dokončanje izobraževanja ter pridobitev strokovnega naziva revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še seminarski nalogi s področja preizkušanja notranjih kontrol v gospodarski družbi in preizkušanja podatkov na izbranem področju. V letu 2009 je zagovore seminarskih nalog uspešno opravilo 8 kandidatov (2 kandidata, vpisana v izobraževanje v letu 2003, 2 kandidata, vpisana v letu 2005, in 4 kandidati, vpisani v letu 2007). 2 kandidata morata še popraviti seminarski nalogi v skladu s pripombami izpitne komisije. Popravljeni seminarski nalogi je oddal tudi kandidat, ki je že opravil zagovor v letu 2008.

Še vedno so imeli kandidati, vpisani v izobraževanje v preteklih letih, na voljo tudi 2 redna izpitna roka, in sicer aprila in oktobra iz splošnega dela ter maja in novembra iz posebnega dela.

V letu 2009 je 10 oseb pridobilo strokovni naziv revizor.

5.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja obsega 114 ur, od teh:

revizija	28 ur
računovodstvo	30 ur
poslovne finance	26 ur
organiziranje in vodenje revizije	14 ur
<u>davščine</u>	<u>16 ur</u>
skupaj	114 ur

Izobraževanje se je v letu 2009 nadaljevalo za 45 kandidatov, ki so bili vpisani jeseni 2008, še na podlagi ZRev-1. Kandidati so tudi v letu 2009 opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; izpit iz računovodstva je uspešno opravilo 18 kandidatov, seminarsko nalogo pri predmetu organiziranje in vodenje revizije pa je izdelalo in uspešno zagovarjalo 15 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja in novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2009 je zaključno delo uspešno zagovarjalo 8 kandidatov (3 so bili v izobraževanje vpisani v letu 2006, 5 pa v letu 2008). 5 kandidatov mora zaključno delo popraviti v skladu s pripombami izpitne komisije. 2 kandidatki, vpisani v izobraževanje v letu 2002, sta bili pri izdelavi zaključnega dela in njegovem zagovoru neuspešni. Prav tako je popravljeno zaključno delo oddala kandidatka, ki ga je zagovarjala leta 2008.

5.4. Izdajanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja so po ZRev-2 takile: zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju revidiranja v zadnjem šestletnem obdobju pred oddajo vloge za izdajo dovoljenja (dve leti delovnih izkušenj lahko kandidat pridobi samo pri izvajanju posameznih postopkov revidiranja v času sklenjenega delovnega razmerja z revizijsko družbo), uspešno opravljen preizkus znanja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da osebi v preteklosti ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da oseba ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo oziroma je bila kazen že izbrisana, in dejstvo, da ima oseba visoko raven znanja slovenskega jezika. Oseba, ki izpolnjuje ustrezne pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2009 pridobilo 9 pooblaščenih revizorjev.

ZRev-2 določa, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja dve leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2009 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 173 pooblaščenim revizorjem; 161-im je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti.

5.5. Priznavanje tujih nazivov

V letu 2009 so bila nostrificirana štiri potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, in sicer kandidatom, ki so opravili ustrezen izpit pri Združenju zapriseženih pooblaščenih revizorjev (*The Association of Chartered Certified Accountants*). Vsi kandidati so pri Inštitutu opravili nostrifikacijska izpita iz slovenskih računovodskih standardov ter gospodarskega in davčnega prava.

5.6. Registra revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter pooblaščenih revizorjev in objavljanje seznamov

Inštitut vodi v skladu z ZRev-2 register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter register pooblaščenih revizorjev. Vodi ju računalniško in ju sproti dopolnjuje.

Register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav

V register revizijskih družb z dovoljenjem za opravljanje storitev revidiranja je bilo na dan 31. decembra 2009 vpisanih 51 revizijskih družb. 4 revizijske družbe so v letu 2009 vložile zahtevo za izbris iz registra revizijskih družb in so bile tudi izbrisane. Na podlagi 174. člena ZRev-2 je 15. julija 2009 prenehalo veljati dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja Zadružni zvezi Slovenije. V letu 2009 je bilo v register revizijskih družb na novo vpisanih 6 revizijskih družb.

Register pooblaščenih revizorjev

V register oseb z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je bilo na dan 31. decembra 2009 vpisanih 200 pooblaščenih revizorjev.

Register revizorjev – register oseb, ki so pridobile strokovne nazive

Po ZRev-2 v okviru registra oseb, ki so pridobile strokovne nazive, ki jih podeljuje Inštitut, Inštitut vodi register revizorjev. Na dan 31. decembra 2009 so bili v register revizorjev vpisani 304 revizorji.

Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv revizor in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je bilo v tem seznamu vpisanih 85 revizorjev (na njihovo zahtevo).

Objavljanje seznama revizijskih družb

Statut Inštituta določa, da mora Inštitut vsako leto objaviti seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu. V letu 2009 je Inštitut objavil seznam revizijskih družb, vpisanih v register, v vseh šestih zvezkih Revizorja in na domačih spletnih straneh. Seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu, pa je bil predan vsem, ki so se zanj zanimali.

5.7. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev

ZRev-2 določa, da se veljavnost dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. S področja revidiranja računovodskih izkazov smo v letu 2009 izvedli seminarje

- Revizorjevo poročanje o računovodskih izkazih za leto 2008,
- Nameni in načini odkrivanja koruptivnih dejanj in pranja denarja ter
- Posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2009.

V letu 2009 je revizijski svet Inštituta v soglasju z Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem (odslej Agencija) sprejel nov Pravilnik o dodatnem izobraževanju za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Po novem pravilniku morajo pooblašчени revizorji za podaljšanje dovoljenja v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti na dodatnem izobraževanju, ki ga organizira Inštitut, in sicer najmanj polovico teh ur na izobraževanju z oznako A. O oznaki posameznega izobraževanja odloča 3-članska komisija, v kateri so predsednica revizijskega sveta, direktorica Agencije in direktor Inštituta, in sicer se z oznako A označujejo seminarji, ki prinašajo specifična znanja, ki jih potrebujejo pri svojem delu pooblašчени revizorji. Preostalih 40 % ur dodatnega izobraževanja pa lahko pridobijo v drugih oblikah izobraževanja, med katere se štejejo udeležba na izobraževanjih, ki jih organizirajo druge priznane inštitucije, s pisanjem strokovnih člankov, s prebiranjem strokovnih člankov, s sodelovanjem v delovnih skupinah, ki jih ustanovi strokovni svet Inštituta, s podiplomskim študijem ali študijem za pridobitev strokovnih nazivov, ki jih podeljuje Inštitut, z udeležbo na strokovnih srečanjih posameznih sekcij Inštituta. 80 ur dodatnega izobraževanja bodo morali imeti pooblašчени revizorji od prvega podaljšanja po sprejetju novega pravilnika oziroma tisti, ki jim je bilo dovoljenje izdano po uveljavitvi novega pravilnika že ob prvem podaljšanju.

Prav tako je sprejel nov Pravilnik o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike tudi strokovni svet. Ta pravilnik ureja dodatno izobraževanje za podaljšanje objave podatkov revizorjev, in sicer je izobraževanje urejeno na enak način kot pri pooblaščenih revizorjih, z izjemo, da pri njih ni posebnih oznak za izobraževanja, ki jih organizira Inštitut.

5.8. 10. letna konferenca revizorjev

Inštitut je namesto strokovnega srečanja revizorjev 10. in 11. septembra 2009 po petletnem premoru ponovno organiziral letno konferenco revizorjev, to je bila že 10. konferenca. Njeno delo je spremljalo 164 udeležencev.

Na konferenci obravnavane teme so bile: aktualni izzivi revidiranja in računovodenja, aktualna finančna gospodarska gibanja in projekcije, MRS 600 – Posebni vidiki pri revidiranju konsolidiranih računovodskih izkazov, novosti na področju Mednarodnih standardov revidiranja, delujoče oziroma nedelujoče podjetje – MSR 570, forenzični revizijski postopki, poročanje revizijskih družb in revizorjev po ZRev-2, novosti MRS in MSRP ter delovanje EFRAG, sodelovanje DURS in strokovnjakov Inštituta ter vloga davčnih posrednikov. Organizirana je bila tudi okrogla miza o delovanju Agencije za javni nadzor nad revidiranjem.

V času konference so bile izvedene tudi volitve članov revizijskega sveta, in sicer so pooblašчени revizorji volili 4 člane z veljavnim dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Izvoljeni so bili Sonja Anadoli, Marjan Mahnič, Yuri Sidorovich in Silva Zapušek.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in potrdila o pridobitvi strokovnega naziva revizor.

5.9. Nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji

Leto 2009 je bilo prvo leto, ko je nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji v celoti potekal na podlagi ZRev-2, prilagojenega zahtevam Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS (odslej Direktiva o obveznih revizijah). Načrt opravljanja

nadzorov za leto 2009, ki ga je revizijski svet Inštituta potrdil na svoji 33. redni seji 22. januarja 2009, je postal izvedljiv z danim soglasjem Agencije z dne 19. marca 2009.

Na podlagi ZRev-2 je nadzor v letu 2009 potekal postopkovno in vsebinsko na enak način, kot je v prejšnjih letih potekal nadzor na podlagi ZRev-1, s to razliko, da Inštitut ni več izrekal sankcij revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem, ker je za izrekanje sankcij po ZRev-2 pristojna Agencija. Sámó izvajanje nadzora v skladu z odobrenim načrtom je bilo torej poverjeno Inštitutu, Agencija pa je na podlagi dokumentacije, ki jo je skupaj s strokovnim mnenjem revizijskega sveta prejela od Inštituta na podlagi 9. odstavka 32. člena¹, odločala o morebitnih sankcijah, ki bi izvirale iz opravljenega nadzora. Skupno delovanje Inštituta v ožjem pomenu in revizijskega sveta kot njegovega organa je kot celota predstavljalo zunanji sistem obvladovanja kakovosti revidiranja.

Če izhajamo iz osnovne opredelitve sistema obvladovanja kakovosti, je to sistem, oblikovan tako, da zagotavlja sprejemljivo zagotovilo, da revizijska družba in njeno osebje spoštujeta pravila revidiranja, zakone in druge predpise, ter so poročila, ki jih izdajajo revizijske družbe in pooblaščeni revizorji, primerna okoliščinam. Sistem obvladovanja kakovosti torej že po svoji osnovni opredelitvi ni zgolj ugotavljanje, ali je revizijska dokumentacija, ki jo je pri revidiranju računovodskih izkazov zbral posamezni pooblaščen revizor, zadostna in ustrezna, da podpira izraženo revizorjevo mnenje, temveč vključuje tudi druga področja.

Po ZRev-2 pokriva sistem obvladovanja kakovosti, vzpostavljen pri Inštitutu, tale področja:

- neposredno preverjanje, ali oseba, ki pri Inštitutu zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, izpolnjuje pogoje iz 48. člena ZRev-2 (najmanj študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj petletne delovne izkušnje, od tega najmanj triletne delovne izkušnje pri opravljanju revidiranja v zadnjem šestletnem obdobju pred oddajo vloge za izdajo dovoljenja, opravljen preizkus strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, določenih s pravilnikom, ki ureja pridobitev potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev, neodvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja v preteklosti, odsotnost obsodbe oziroma izbrisana kazen v kazenski evidenci za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, visoka raven aktivnega znanja slovenščine);
- neposredno preverjanje in sprotno spremljanje, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da je treba na podlagi lastne kontrolne evidence Inštituta ugotoviti, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- neposredno preverjanje, ali nameravana revizijska družba, ki je pri Inštitutu zaprosila za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja, izpolnjuje vse pogoje za takšno dejavnost iz 69. člena ZRev-2;
- neposredno preverjanje, ali so revizijske družbe v roku 10 dni poročale Inštitutu o spremembi vseh dejstev in okoliščin, na podlagi katerih so pridobile dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja;
- neposredno preverjanje, ali revizijske družbe delujejo v skladu z ZRev-2, in sicer s pregledovanjem dokumentacije, ki so jo revizijske družbe po ZRev-2 dolžne najmanj enkrat letno poslati Inštitutu in ki vključuje informacije o
 - imetnikih delnic revizijske družbe ter o pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev,
 - naložbah, na podlagi katerih je revizijska družba posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež v drugi pravni osebi, in o vsaki nadaljnji naložbi v to pravno osebo,
 - spremembah statuta oziroma družbene pogodbe in vseh drugih aktov revizijske družbe,

¹ Po opravljenem nadzoru Inštitut vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, skupaj z zapisnikom, pripombami k zapisniku in strokovnim mnenjem revizijskega sveta Inštituta pošlje Agenciji.

- spremembah pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo oziroma o podpisu nove pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo,
- načinu izračuna zavarovalne vsote za zavarovanje revizorjeve odgovornosti po 67. členu ZRev-2 in načinu zavarovanja revizorjeve odgovornosti,
- zaposlenih,
- vseh pogodbah o revidiranju računovodskih izkazov, ki jih je revizijska družba sklenila z naročniki za revidiranje računovodskih izkazov preteklega obračunskega obdobja, in vseh pogodbah, ki jih je revizijska družba v preteklem obračunskem obdobju sklenila za opravljanje drugih poslov dajanja zagotovil in poslov opravljanja dogovorjenih postopkov,
- številu načrtovanih in porabljenih ur za vsakega člana revizijske skupine za vsako posamezno revizijo računovodskih izkazov ter
- številu revizijskih poročil, ki jih je podpisal posamezen pooblaščen revizor,
- vodenje registra revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev;
- opravljanje pregledov poslovanja revizijskih družb ter pregledov opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov (glejte točko 5.10.1).

Šele na podlagi navedenih predhodno opravljenih nalog strokovnih služb Inštituta lahko revizijski svet učinkovito opravlja svojo funkcijo na področju nadzora, kot mu jo nalaga 15. člen ZRev-2, in sicer:

- odloča o izdaji in odvzemu dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja in nalog pooblaščenega revizorja ter
- s pregledom obsežnih zapisnikov o opravljenih pregledih poslovanja revizijskih družb in pregledih opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev ter pripomb k tem zapisnikom opravlja nadzor nad revidiranjem ter v tem okviru pripravlja strokovna mnenja o opravljenem nadzoru nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ter priporočila za izboljšanje poslovanja revizijskih družb in kakovostnejše opravljanje dela pooblaščenih revizorjev.

Nekaj pojasnil je potrebnih tudi v povezavi z razširitvijo pojmovanja revidiranja po ZRev-2 glede na ZRev-1. Po ZRev-2 revidiranje namreč ne zajema več zgolj revidiranja računovodskih izkazov, temveč poleg tega še druge posle dajanja zagotovil in posle opravljanja dogovorjenih postopkov, ki se izvajajo na podlagi pravil Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (*International Federation of Accountants, IFAC*; odslej IFAC) s področij revidiranja, dajanja zagotovil in etike. Na področju nadzora nad tistim delom revidiranja, ki ni revidiranje računovodskih izkazov, se že čuti velik razdalja med pričakovani subjektov, ki so pobudniki za opravljanje nadzora, in dejanskim izidom nadzora, ki ga zagotavlja ZRev-2. Namen nadzora je namreč ugotoviti, ali dokumentacija, ki jo je pri opravljanju svojega dela zbral pooblaščen revizor, podpira njegove ugotovitve v poročilu. Če ni tako, sledi ustrezno ukrepanje. V tem postopku je ugotavljanje, kakšno bi bilo poročilo, če bi bila dokumentacija drugačna oziroma če bi je bilo več, nemogoče, ker dokumentacije, ki je pooblaščen revizor ni zbral, enostavno ni, zato sklepanje na podlagi manjkajoče dokumentacije ni možno. Zato je Inštitut že v fazi priprave zakona predlagal, da se namesto razširitve področja nadzora pri Agenciji zakonsko vzpostavi podlaga za ustanovitev ekspertne skupine, ki bi s pomočjo izbranega izvedenca ugotavljala napake pri opravljanju drugih storitev ter s tem zadovoljila tako potrebe po vrednostni in vsebinski opredelitvi nepravilnosti kot tudi potrebe po ugotavljanju morebitnih pomembnejših nepravilnosti, ki jih je pri svojem delu zagrešil pooblaščen revizor.

5.9.1. Opravljanje pregledov poslovanja revizijskih družb ter pregledov opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev

Preglede poslovanja revizijskih družb opravlja Inštitut v prostorih teh družb praviloma na podlagi načrta, ki ga potrdi revizijski svet, soglasje k njemu pa da v skladu z ZRev-2

Agencija. V okviru nadzora nad revizijskimi družbami opravi Inštitut tudi neposredni nadzor nad vsemi pooblaščenimi revizorji v revizijski družbi, tako da pri opravljanju nadzora s pregledom celotne revizijske dokumentacije, ki se nanaša na opravljeno revizijo računovodskih izkazov najmanj enega naročnika za eno od obračunskih obdobj, preteklih od zadnjega opravljenega nadzora, preveri kakovost dela vsakega posameznega pooblaščenega revizorja, ki je odgovoren za izdano poročilo o računovodskih izkazih.

Pri izbiri vzorca naročnikov, za katere se v postopku nadzora pregleda revizijska dokumentacija, se poleg pooblaščenih revizorjev praviloma upoštevajo še:

- pomembnost (velikost in organizacijska oblika, uvrščenost vrednostnih papirjev naročnika na organizirani trg vrednostnih papirjev, javni interes) naročnikov revizijske družbe,
- enakomernost zаетja gospodarskih panog,
- enakomernost zаетja naročnikov po regijah,
- zaznana stopnja tveganja, povezana s kakovostjo opravljenе revizije pri posameznem naročniku,
- spoštovanje etičnih načel (Kodeksa etike poklicnih računovodskih strokovnjakov, ki ga je izdal IFAC, in slovenskega Kodeksa poklicne etike zunanjih revizorjev),
- izvajanje notranjega nadzora nad kakovostjo delovanja revizijske družbe v skladu z Mednarodnim standardom obvladovanja kakovosti 1 – *Obvladovanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih informacij iz preteklosti ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev.*

Inštitut opravlja nadzor po ZRev-2 tako, da je vsaka revizijska družba, ki revidira podjetja, katerih vrednostni papirji so predmet trgovanja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, pregledana najmanj enkrat v 3 letih, vse druge revizijske družbe pa najmanj enkrat v 6 letih. Pri tem pooblasti ustrezno osebo (z izpitom po zakonu o splošnem upravnem postopku) za vodenje postopka nadzora po zakonu. Praviloma je to pravnica Inštituta.

Vsak izvajalec nadzora mora za področje nadziranega delovanja revizijske družbe oziroma za pooblaščenega revizorja, ki ga je nadziral, sestaviti zapisnik, v katerem podrobno opiše nepravilnosti, ki jih je ugotovil v postopku izvajanja nadzora, ter jih po potrebi (po presoji izvajalca nadzora) podpreti s kopijami listin revizijske družbe, ki jih je pridobil pri opravljanju nadzora. Seznam listin, katerih kopije pridobi izvajalec nadzora pri opravljanju nadzora, je sestavni del dokumentacije nadzora.

Zapisniki vseh izvajalcev nadzora (tudi tistih, ki so nadzirali posamezne pooblaščne revizorje) so sestavni del skupnega zapisnika o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo.

Skupni zapisnik o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo predloži Inštitut revizijski družbi, posamezne zapisnike pa tudi nadziranim pooblaščenim revizorjem najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno 15 dneh), predložijo pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava revizijski svet. V povezavi z vsakim nadziranim subjektom ugotavlja, ali je na podlagi opravljenega pregleda mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri nadzoru in ki bi, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene, zahtevale ustrezno ukrepanje. O sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti obvesti Inštitut Agencijo za vsak posamezen nadziran subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za izboljšanje poslovanja revizijskih družb oziroma kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev.

5.9.2. Opravljeni pregledi poslovanja in opravljanja nalog v letu 2009

Na podlagi načrta opravljanja nadzorov je Inštitut januarja in februarja 2009, še preden je Agencija odobrila letni načrt, pregledal celotno dokumentacijo, ki so jo na podlagi 169. člena ZRev-2 predložile revizijske družbe zaradi uskladitve z novim zakonom. Poleg tega je od

marca do decembra 2009 na podlagi potrjenega načrta opravil nadzor nad 6 revizijskimi družbami ter v njihovem okviru nad 21 pooblaščenimi revizorji.

Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Stanje 31. 12. 2009	Pregled dokumentacije – uskladitev z ZRev- 2	Nadzor na terenu	Delež nadzira- nih
Revizijske družbe	51	51		100 %
Revizijske družbe	51		5	10 %
Število pooblaščenih revizorjev z dovoljenjem	200		21	11 %
Ocenjeno število aktivnih pooblaščenih revizorjev	115		21	16 %

5.9.3. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2009 je Inštitut pri pregledu posameznih revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo.

Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 2.

Tabela 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2009

Subjekt nadzora	Leto 2009		
	Število opravljenih pregledov	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti	Odstotek ugotovljenih nepravilnosti glede na opravljene preglede
Pooblaščeni revizorji	21	9	43
Revizijske družbe	5	4	80

Vložene tožbe pooblaščenih revizorjev proti Inštitutu v prejšnjih letih so bile v vseh primerih razsojene v korist Inštituta, z izjemo treh tožb, ko je bila zadeva vrnjena Inštitutu v ponovni postopek. Zaradi uveljavitve ZRev-2 je Inštitut vse tri primere odstopil v ponovno odločanje Agenciji.

5.10. Ostala področja delovanja revizijskega sveta

Naloge, ki si jih je zadal s programom dela, je revizijski svet uresničeval na svojih rednih sejah. Kot najbolj dejaven organ Inštituta je imel v letu 2009 7 rednih sej in 1 korespondenčno sejo v stari sestavi ter 2 redni seji in 1 korespondenčno sejo v novi sestavi. Revizijskega sveta v stari sestavi se je od 9 članov poprečno udeleževalo 7 članov in 3 strokovni delavci Inštituta. Z volitvami, ki so bile izvedene na podlagi ZRev-2, se je število članov revizijskega sveta zmanjšalo od 9 na 7. Po novem so člani revizijskega sveta 4 pooblaščeni revizorji z dovoljenjem za delo, ki so bili izvoljeni na volitvah septembra 2009, 2 predstavnika zainteresirane javnosti in direktor Inštituta po funkciji. Revizijskega sveta v novi sestavi se je od 7 članov poprečno udeleževalo 6 članov in 3 strokovni delavci Inštituta.

Na svojih sejah se je revizijski svet (tako v stari kot v novi sestavi) ukvarjal pretežno z nadzorom nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji, in sicer z

- odločanjem o izdaji in odvzemu dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja ter za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in revizorja,
- opravljanjem nadzora nad revidiranjem in

- odločanjem, ali pooblaščen revizorji izpolnjujejo pogoje za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Zakonsko določene naloge je opravljal revizijski svet na svojih sejah tako, da je:

- po razpravi in pregledu predložene dokumentacije izdajal odločbe, povezane z registracijo revizorjev in revizijskih družb;
- pregledoval zapisnike o pregledu poslovanja revizijskih družb in zapisnike o pregledu opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev ter pripombe k njim;

na podlagi pregledanih zapisnikov in pripomb k njim:

- dajal revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem priporočila za odpravo nepravilnosti

oziroma (v primeru hujših kršitev pravil revidiranja):

- v strokovnem mnenju opozoril Agencijo na pomembnejše nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri opravljanju nadzora.

Poleg tega je revizijski svet obravnaval prispele pisne pripombe tretjih oseb o kakovosti dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb ter na podlagi pregleda razpoložljive dokumentacije in dokumentacije, ki mu jo je na zahtevo predložila revizijska družba ali predložil pooblaščen revizor, presojal o njihovi upravičenosti.

Ne glede na svoje obsežno delo na področju nadzora pa je revizijski svet leta 2009 kar nekaj časa namenil tudi ostalim področjem, za katera je bil zadolžen po ZRev-2. Po zakonu namreč sprejema tudi pravila revidiranja ter opravlja druge strokovne naloge, povezane z razvojem revizijske stroke.

Tako je leta 2009 revizijski svet v stari sestavi v soglasju z Agencijo sprejel pravila revidiranja oziroma podzakonske predpise, in sicer:

- Stališče 11 – Revizorjev pregled in poročanje o letnem poročilu ter drugih zakonskih in regulativnih zahtevah borznoposredniške družbe;
- Navodilo 5 – Pojasnjevalni odstavek v revizorjevem poročilu o računovodskih izkazih za leto 2008;

med domačo in tujo strokovno literaturo po Hierarhiji pravil revidiranja uvrstil dve objavi odbora za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (*International Auditing and Assurance Standards Board, IAASB*):

- Challenges in Auditing Fair Value Accounting Estimates in the Current Market Environment, oktober 2008;
- Audit Considerations in Respect of Going Concern in the Current Economic Environment, januar 2009;
- razpravljaj o predlogu Sklepa o revizijskem pregledu letnega poročila investicijskega sklada, ki ga je pripravila Agencija za trg vrednostnih papirjev in dal o njem pozitivno mnenje;
- sodeloval pri spremembah in dopolnitvah Sklepa o obsegu in vsebini dodatnega revizijskega pregleda glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v borznoposredniški družbi;
- sodeloval pri zbiranju pripomb k osnutku Pravilnika o rednem mesečnem poročanju revizijskih družb;
- dal v javno razpravo osnutek Stališča 8 – Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah;
- sprejel prenovljeno Hierarhijo pravil revidiranja;
- sprejel Pravilnik o rednem letnem poročanju revizijskih družb;
- sprejel sklep, kaj se šteje za ustrezne enoletne delovne izkušnje, kadar sklenjeno delovno razmerje z revizijsko družbo ni predpisano z zakonom.

Poleg tega je revizijski svet

- po večletnem premoru namesto jesenskega strokovnega srečanja revizorjev v Radencih organiziral 10. letno konferenco revizorjev, ki je pred letom 2004 potekala vsako leto v Portorožu;
- dal pobudo sekciji ocenjevalcev vrednosti, da probleme, s katerimi se soočajo v povezavi z revidiranjem, predstavijo in obravnavajo skupaj s člani na sejah revizijskega sveta;
- v povezavi z direktorjem in strokovnimi službami Inštituta izvedel postopek imenovanja kandidatov za nove člane revizijskega sveta Inštituta;
- sprejel Strateški načrt opravljanja nadzorov nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji v obdobju 2010–2014.

Revizijski svet v novi sestavi je na svojih treh sejah leta 2009 poleg opravljanja nadzorov

- na podlagi soglasja Agencije sprejel Načrt opravljanja nadzorov Slovenskega inštituta za revizijo v letu 2010;
- na podlagi soglasja Agencije sprejel Pravilnik o priznavanju dodatnega izobraževanja za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- na podlagi soglasja Agencije sprejel Stališče 8 – Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah;
- na podlagi soglasja Agencije potrdil uvrstitev objave odbora za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil pri IFAC – Emerging Practice Issues Regarding the Use of External Confirmations in an Audit of Financial Statements (november, 2009) – na četrto raven Hierarhije pravil revidiranja;
- potrdil besedilo Sporazuma o sodelovanju med Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem in Slovenskim inštitutom za revizijo in pooblastil direktorja Inštituta, da ga podpiše;
- v soglasju z Agencijo sprejel Pravilnik o pridobitvi potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter na njegovi podlagi imenoval izpitno komisijo in komisijo za preverjanje izpolnjevanja pogojev za vpis v izobraževanje;
- predlagal Agenciji, da razmisli o možnosti oblikovanja posebnega priporočila za zagotovitev kakovosti izvajanja revizij posameznih vrst gospodarskih družb na podlagi 3. odstavka 31. člena ZRev-2;
- dal v javno razpravo osnutek prenovljenega Stališča 11 – Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v borznoposredniških družbah;
- dal v javno razpravo osnutek Stališča 12 – Pregled izjave posloводства o izplačilu plač delavcem;
- na podlagi drugega odstavka 4. člena Pravilnika o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja določil izpite, ki se kot že opravljeni priznajo kandidatom za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

5.11. Prevod prenovljenih Mednarodnih standardov revidiranja

Strokovne službe Inštituta so s podporo revizijskega sveta leta 2009 namenile veliko časa in energije prevodu prenovljenih Mednarodnih standardov revidiranja (odslej MSR). Težave, s katerimi se je srečeval Inštitut pri prevajanju prenovljenih in preoblikovanih MSR, so bile tehnične in finančne narave, ker je postopek prevajanja zahteven in drag glede na število slovenskih revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev. Zato si je Inštitut z vsemi močmi prizadeval za pridobitev dodatnih sredstev, ki jih ima Slovenija na voljo v okviru Švicarskega sklada, ki ga upravlja Svetovna banka. Z dobrim medsebojnim sodelovanjem na tem področju tako z Ministrstvom za finance kot tudi z Agencijo mu je uspelo pridobiti dodatna sredstva za prevajanje v velikosti 68.000 EUR, tako da je prevajalski postopek lahko od konca avgusta 2009, ko je podpisala naročilo Svetovna banka, potekal normalno, čeprav pod močnim časovnim pritiskom, saj so morali biti na podlagi naročila vsi MSR, ki jih namerava uzakoniti Evropska unija (825 strani tiskanega besedila), prevedeni do konca leta

2009, rok za MSR, ki niso povezani z revizijo računovodskih izkazov, pa je bil določen za konec marca leta 2010.

Ob podpori prevajalske skupine v sestavi Špela Bambič, mag. Sanja Gruber, Nataša Obreza, Janez Uranič in Mihaela Žuran, ki jo je imenoval revizijski svet, je Inštitut do konca leta 2009 opravil vse predvidene naloge, povezane s prevodom MSR, pri čemer je prevajanje v celoti sledilo strogim zahtevam prevajalske politike IFAC. Besedilo vseh prevedenih MSR je v osnutku objavljeno na spletnih straneh Inštituta med pravili revidiranja (<http://www.si-revizija.si/revizorji/msr-2009.php>) in je še v fazi terminološkega usklajevanja s prevajalko pri Evropski komisiji. Končno besedilo bo na voljo po zaključeni uskladitvi, predvidoma konec marca 2010. Vlogo glavnega prevajalca, ki koordinira in pregleduje kakovost opravljenih prevodov MSR v okviru Inštituta, opravlja v skladu s sklepom revizijskega sveta dr. Meta Duhovnik, pooblaščen revizorka, zaposlena pri Inštitutu.

Zagotovljena sredstva omogočajo brezplačen dostop do MSR ne samo pooblaščenim revizorjem, Ministrstvu za finance in Agenciji, temveč vsej zainteresirani javnosti.

5.12. Problemska področja revidiranja

Glavne probleme, ki jih je Inštitut poudarjal že v svojem letnem poročilu za leto 2008 in so še vedno odprti, bi lahko strnili takole:

Kot je bilo že omenjeno, je **revidiranje** je po zakonu opredeljeno tako, da vključuje revidiranje računovodskih izkazov, druge posle dajanja zagotovil in posle opravljanja dogovorjenih postopkov v zvezi z računovodskimi informacijami, ki se izvajajo na podlagi pravil IFAC s področij revidiranja, dajanja zagotovil in etike. Kot tako ne vključuje zgolj obveznih revizij za letne in konsolidirane računovodske izkaze, ki jih ureja Direktiva o obveznih revizijah, temveč tudi vse druge posle dajanja zagotovil in dogovorjene postopke. Glede na to, da so naštetih posli med seboj tako različni, da jih urejajo različni mednarodni standardi (MSR, Mednarodni standardi poslov preiskovanja (MPP), Mednarodni standardi poslov dajanja zagotovil (MPZ) in Mednarodni standardi sorodnih storitev (MSS)), od katerih se zgolj MSR nanašajo na revizijo računovodskih izkazov, se odpira vprašanje, ali so za zagotavljanje kakovosti storitev po vseh navedenih standardih primerni enaki postopki nadziranja v obliki postopkov, kot jih za zagotavljanje kakovosti in nadzor predvideva Direktiva o obveznih revizijah. Na tej podlagi se odpira vprašanje, ali lahko ZRev-2 s postavljenim konceptom nadzora zaradi zahtevanih specialnih znanj, ki so potrebna pri nadziranju vseh naštetih poslov, zagotovi ustrezno kakovost nadzora vseh teh ostalih storitev na dovolj učinkovit način.

MSR 700, ki obravnava poročilo o revidiranju računovodskih izkazov, že s svojim naslovom (*Poročilo neodvisnega revizorja o celoti računovodskih izkazov za splošen namen*) pove, da gre za poročilo o računovodskih izkazih, ki so namenjeni širši javnosti. Javni interes na tem področju je poudarjen tudi z zakonsko zahtevano revizijo in zahtevo po javni objavi revidiranih računovodskih izkazov. Čeprav se tudi nekatere druge oblike revizije opravljajo na zakonski podlagi, pa pri nobeni od njih javni interes ni poudarjen do take mere kot pri reviziji računovodskih izkazov, zaradi česar se tudi javna objava revizorjevega poročila v drugih primerih ne zahteva. Revizijski svet ugotavlja, da je širitev pristojnosti nadzora nad drugimi vrstami revizorjevih poročil zmanjšala koncentracijo strokovne moči pri nadziranju področja, ki mu Direktiva o obveznih revizijah pripisuje javni interes, kar v relativnem smislu zmanjšuje varovalo za zaščito javnega interesa.

Revizijski svet je problem zaznal že v času priprave zakona in na tej podlagi pisno predlagal Ministrstvu za finance ustrezne spremembe in dopolnitve predloga, in sicer:

- da se v ZRev-2 revidiranje opredeli kot revidiranje računovodskih izkazov, ki se izvaja na podlagi MSR.

Ker predlog ni bil upoštevan, ostaja problem še vedno odprt.

Poleg navedenega je treba omeniti še težave, s katerimi se srečuje Inštitut v povezavi s **posodobitvijo obstoječega registra** revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev v smislu Direktive o obveznih revizijah. Čeprav je ta posodobitev tehnično in strokovno zahtevna naloga, saj je treba upoštevati tudi pravila registriranja revizijskih podjetij in zakonitih revizorjev iz članic Evropske unije in tretjih držav, je Inštitut storil vse potrebno, da bi jo lahko izpeljal tudi sam. Ker pa mu je bila v okviru črpanja sredstev že omenjenega Švicarskega sklada pod upravljanjem Svetovne banke obljubljen tehnična in finančna pomoč, se tega ni lotil sam, temveč se je na tem področju vključil v sodelovanje s Svetovno banko in imenoval za to področje tudi svojega vodjo projekta – mag. Mitja Skitka. Ne glede na njegova prizadevanja pa so birokratske ovire na področju črpanja sredstev in rigidnosti »tehnične pomoči« tolikšne, da projekt ne zaživi v polni meri. Zato se Inštitut tudi na tem področju prizadeva za čim boljše sodelovanje z Ministrstvom za finance, ki odloča o uporabi sredstev, in z Agencijo.

6. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

6.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

6.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja obsega 154 ur. Razdeljeno je na

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

računovodstvo I	20 ur
računovodstvo II	28 ur
davki	15 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	78 ur

Za kandidate, ki so se vpisali v izobraževanje v letu 2008, se je nadaljevalo izobraževanje v letu 2009. V izobraževanje se je naknadno vpisala ena kandidatka, ki je bila oproščena vseh izpitov iz splošnega dela izobraževanja ter iz posebnega dela enega izpita v celoti ter dveh deloma. Kandidati so tudi v letu 2009 opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; izpit iz gospodarskega in davčnega prava je uspešno opravilo 12 kandidatov in iz kvantitativnih metod 9 kandidatov. V okviru posebnega dela izobraževanja pa je izpit iz računovodstva I takoj po končanih predavanjih uspešno opravilo 9 kandidatov, iz računovodstva II 8 kandidatov, iz poslovnih financ 10 in iz davkov 11 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer aprila in oktobra iz splošnega dela ter maja in novembra iz posebnega dela.

Jeseni 2009 je bil na podlagi pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih nazivih preizkušeni računovodja, preizkušeni notranji revizor, preizkušeni poslovni finančnik in preizkušeni revizor informacijskih sistemov, vpisa v registre Inštituta ter načina objavljanja podatkov objavljen razpis za vpis dvanajste generacije preizkušenih računovodij. V izobraževanje se je vpisalo 10 kandidatov. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpit iz računovodstva je uspešno opravilo 6 kandidatov, iz revizije

9 in iz poslovnih financ 8 kandidatov. Izpite iz preostalih predmetov kandidati opravljajo v letu 2010.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2009 je izdelalo zaključno delo in opravilo zagovor 16 kandidatov (od teh je bil po 1 kandidat vpisan v izobraževanje v letu 2000 in 2003, 4 kandidati v letu 2005, 5 kandidatov v letu 2006, 3 kandidati v letu 2007 in 2 kandidata v letu 2008). 1 kandidat, ki je zagovarjal zaključno delo v letu 2008, je oddal lektorsko popravljeno delo in s tem uspešno zaključil izobraževanje. 7 kandidatki, ki so zagovarjale zaključno delo konec leta 2009, pa mora nalogo še lektorsko popraviti.

6.1.2. Izobraževanje za strokovni naziv računovodja

Ker v preteklih letih za to izobraževanje ni bilo dovolj interesa, ga v letu 2009 nismo razpisali.

Za pridobitev strokovnega naziva računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2009 sta izdelali zaključno delo in opravili zagovor 2 kandidatki (1 kandidatka je bila vpisana v izobraževanje v letu 2001 in druga v letu 2004).

6.1.3. Register preizkušenih računovodij

V letu 2009 je 20 oseb pridobilo strokovni naziv preizkušeni računovodja. Petim je bil strokovni naziv podeljen na podlagi sklepa strokovnega sveta, v skladu s katerim se habilitiranim visokošolskim učiteljem, ki imajo najmanj naziv docent s področja računovodstva in so se vpisali v izobraževalni program za pridobitev naziva preizkušeni računovodja, šteje, da so opravili vse zahtevane izpite po izobraževalnem programu, izpitna komisija pa jih lahko na podlagi predložitve doktorske disertacije oprosti zagovora zaključnega dela, če oceni, da doktorska disertacija s področja računovodstva dokazuje, da kandidatu lahko podeli naziv preizkušeni računovodja brez zagovora zaključnega dela.

Na dan 31. decembra 2009 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 215 preizkušenih računovodij. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni računovodja in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je pogoje za objavo podatkov izpolnjevalo 77 preizkušenih računovodij.

6.1.4. Register računovodij

Strokovni naziv računovodja so v letu 2009 pridobile 3 osebe, tako da je bilo na dan 31. decembra 2009 v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv računovodja in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je bilo v tem seznamu vpisanih 25 računovodij.

6.1.5. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V letu 2009 smo na področju računovodstva izvedli

- seminar Zahtevnejša vprašanja, povezana s finančnimi inštrumenti po MRS, in
- seminar z delavnico Postopki konsolidiranja na praktičnem primeru ene večjih poslovnih skupin.

V letu 2009 je strokovni svet v soglasju z Agencijo sprejel nov Pravilnik o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje,

preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. Po novem pravilniku morajo preizkušeni računovodje in računovodje za podaljšanje objave podatkov v seznamu preizkušenih računovodij oziroma računovodij, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti na dodatnem izobraževanju, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo na drugih oblikah izobraževanja, med katere se šteje udeležba na izobraževanjih, ki jih organizirajo druge priznane Inštitucije, s pisanjem strokovnih člankov, s prebiranjem strokovnih člankov, s sodelovanjem v delovnih skupinah, ki jih ustanovi strokovni svet, s podiplomskim študijem ali študijem za pridobitev strokovnih nazivov, ki jih podeljuje Inštitut, z udeležbo na strokovnih srečanjih posameznih sekcij Inštituta. 80 ur dodatnega izobraževanja bodo morali imeti preizkušeni računovodje oziroma računovodje od vložitve prvega zahtevka za objavo podatkov po sprejetju novega pravilnika.

6.1.6. 12. letna konferenca računovodij

Inštitut je 21. in 22. maja 2009 organiziral 12. letno konferenco računovodij. Teme konference so bile: finančna kriza in njene posledice, aktualnosti in novi izzivi na področju računovodenja, ocenjevanje vrednosti za potrebe računovodskega poročanja, vloga zunanjega računovodje kot izvajalca strokovnih storitev, izpeljani finančni inštrumenti in njihovo računovodsko obravnavanje, računovodenje zunajbilančnih postavk, odnosi v podjetju – radost ali nočna mora, računovodska vprašanja ločenega evidentiranja različnih dejavnosti pri izvajanju gospodarskih javnih služb, ravnanje računovodij v izrednih razmerah, izzivi računovodenja v razmerah elektronske obdelave podatkov, skrite rezerve in obdavčitev z zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb ter dohodnina pri prenehanju poslovnega deleža, najpogostejše nepravilnosti, ugotovljene v postopku inšpiciranja davčnih obračunov. Na konferenci so bili podeljeni tudi certifikati novim računovodjem in preizkušenim računovodjem ter izvedene volitve nadomestnega člana odbora sekcije preizkušenih računovodij in računovodij.

Na konferenci je bilo 149 udeležencev.

6.1.7. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je v letu 2009 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. Organizirana so bila 4 strokovna srečanja. Skupaj s sekcijo preizkušenih davčnikov je organiziral tale strokovna srečanja:

- Razprava o kapitalskih dobičkih finančnih oseb, o obdavčitvi pravnih oseb, to je o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti, o računovodskem obravnavanju oslabitve finančnih naložb,
- Računovodski in davčni vidik naknadnih stroškov, povezanih z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, in
- Nova zakonodaja na področju DDV 2010.

Poleg tega pa je organiziral še strokovno srečanje o predvidenih spremembah slovenskih računovodskih standardov (odslej SRS).

6.1.8. Novi računovodski standard, spremembe standardov in kontnih okvirov

Odbor sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je na podlagi 16. člena ZRev-2 in 54. člena Zakona o gospodarskih družbah, ZGD-1 (Uradni list RS, št. 42/06, 26/07, 33/07, 67/07, 10/08 in 68/08) pripravil in predložil v sprejetje strokovnemu svetu novi SRS 27 – Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje poslovno poročanje – in spremembe nekaterih SRS, in sicer spremembe Uvoda k slovenskim računovodskim standardom, SRS 1, SRS 2,

SRS 3, SRS 4, SRS 8, SRS 10, SRS 15, SRS 19, SRS 21, SRS 24, SRS 25, SRS 33 in SRS 39.

Prav tako je pripravil in predložil v sprejetje strokovnemu svetu spremembe kontnih okvirov za gospodarske družbe, zadruge, društva in invalidske organizacije, nepridobitne organizacije, male samostojne podjetnike posameznike. Vse predlagane spremembe standardov in kontnih okvirov ter predlagani novi SRS 27 je strokovni svet sprejel in objavil v Uradnem listu RS.

6.1.9. Problemska področja računovodstva

Leto 2009 so tudi področje računovodenja, tako kot predvsem konec prejšnjega leta, zaznamovale posledice finančne krize. Računovodje v družbah so tisti strokovnjaki, ki morajo sestaviti leto poročilo in v njem v skladu s pravili, določenimi v zakonu o gospodarskih družbah, SRS, MRS oziroma MSRP, vrednotiti postavke sredstev in obveznosti ter posledično tudi kapitala. Zaradi zelo velikega padca tečajev delnic na borzi, zmanjševanja vrednosti finančnih naložb, izmerjenih po modelu nabavne vrednosti, zmanjševanja vrednosti sredstev, predvsem nepremičnin, vedno večjih problemov v zvezi s plačilom terjatev iz poslovanja, večanjem vrednosti zalog nedokončane proizvodnje, gotovih izdelkov in blaga ter vedno zahtevnejšimi in strožjimi pogoji za pridobitev finančnih sredstev so bili v letu 2009 – in so še vedno – sestavljavci računovodskih izkazov pri sestavljanju pa tudi prikazovanju in razlaganju podatkov v računovodskih izkazih pod izrednim pritiskom članov posloводства. Inštitut je in bo računovodske strokovnjake v njihovem prizadevanju za strokovnost pri sestavljanju računovodskih poročil v skladu s pravili stroke vedno strokovno in moralno podpiral.

Kljub temu da je oslabitev vseh vrst sredstev tako po SRS kot MRS obvezna, pa Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) v prvem odstavku 22. člena odhodkov, ki so posledica oslabitve kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb, ne prizna tudi kot davčno priznane odhodke. Podobno velja tudi za davčno priznavanje oblikovanja popravkov vrednosti poslovnih terjatev. Ocenjujemo, da bodo ta dejstva dodatno vplivala na kakovost računovodskih izkazov, saj se je tudi zaradi posledic finančne in gospodarske krize povečalo število organov vodenja v nekaterih družbah, ki vplivajo ali poskušajo vplivati na računovodje, da ne bi oblikovali popravkov vrednosti poslovnih terjatev in finančnih naložb, oslabili opredmetenih osnovnih sredstev, predvsem nepremičnin in naložbenih nepremičnin, oziroma zmanjšali vrednosti zalog nedokončanih in gotovih izdelkov. Posledično se bo seveda kakovost računovodskih informacij in podatkov, ki naj bi jih zagotavljali računovodski izkazi, poslabšala. To velja predvsem za vse tiste gospodarske družbe, ki niso zavezane revidiranju.

Prav tako je treba kritično opozoriti še na nekatere druge zaznane težave v zvezi z vrednotenjem in tudi na nespoštovanje uporabe SRS in MSRP predvsem v zvezi z vrednotenjem sredstev po poštenu vrednosti oziroma oslabitvijo sredstev. Gre predvsem za problem opredelitve, uporabe in določitve poštene vrednosti posameznih vrst sredstev, saj je slovenski gospodarski prostor razmeroma majhen, zato se večkrat upravičeno postavi vprašanje ugotavljanja poštene vrednosti sredstev. Danes lahko že utemeljeno trdimo, da so tudi uvedba MRS oziroma MSRP in uporaba koncepta poštene vrednosti ter na tej osnovi ugotavljanje dobička, čeprav posli še niso bili realizirani, prispevali svoj delež h gospodarski oziroma finančni krizi. Trdimo, da so zato bile strokovne rešitve, ki so jih vsebovali SRS 2001, v tem delu vsekakor veliko ustrežnejše. Ker pa SRS po zakonu o gospodarskih družbah ne smejo biti v nasprotju z MRS oziroma MSRP, so v SRS 2006 predvsem glede računovodenja po poštenu vrednosti enake strokovne rešitve kot v MRS oziroma MSRP. Menimo, da je zato tudi v širši svetovni strokovni javnosti potreben temeljit razmislek o ustreznosti trenutno veljavnih strokovnih rešitev ter iskanju novih. V zvezi z MRS oziroma MSRP naj le ponovimo, da smo zaskrbljeni tudi zaradi njihovega nenehnega spreminjanja. Ker gre za strokovno zelo obsežne in zapletene standarde, zahteva vsako njihovo dopolnjevanje in spreminjanje strokovna prizadevanja, ki na eni strani povzročajo dodatne

stroške, na drugi pa vnašajo tudi neko stopnjo nezaupanja v standarde ter primerljivost podatkov in informacij iz računovodskih izkazov. Zato Inštitut ponovno poudarja, da podpira vse pobude za poenostavitev MRS oziroma MSRP, ki naj bi jih tudi Slovenija zastopala v okviru Evropske unije in pri drugih mednarodnih inštitucijah. Menimo, da je potreben temeljit strokovni premislek o (ne)ustreznosti nekaterih rešitev v MRS oziroma MSRP, na kar smo v preteklosti že opozarjali; naše trditve so potrdila dogajanja, povezana s finančno krizo. Prav tako podpiramo prizadevanja za spremembo oziroma boljše kar za nadomestitev z novima zelo zastarelih Četrte direktive Sveta z dne 25. julija 1978 o letnih računovodskih izkazih posameznih vrst družb, ki temelji na členu 54(3)(g) Pogodbe, ter tudi Sedme direktive Sveta z dne 13. junija 1983 o konsolidiranih računovodskih izkazih, ki temelji na členu 54(3)(g) Pogodbe.

Prav tako ocenjujemo, da tudi v letu 2009 do kakega korenitega zasuka v miselnosti in razumevanju pomena podatkov in informacij, ki jih zagotavljajo računovodski izkazi in pripravljajo računovodski strokovnjaki, pri nas v praksi še ni prišlo, kljub temu da sta finančna in gospodarska kriza "dokazali", da so ti podatki in informacije zelo pomembni. Opozarjamo, da pri tem ne gre zgolj za naziv in uporabo naziva računovodja, ampak se skozi vrednotenje poklica računovodja kaže tako način kot tudi odnos nekaterih nepoznavalcev do stroke računovodenja ter njihovo podcenjevanje in nepriznavanje pomembnosti poklica. Seveda lahko tako gledanje in ravnanje dolgoročno pomembno vplivata tudi na kakovost informacij in podatkov, ki jih računovodje zagotavljajo v postopku pripravljanja in sestavljanja računovodskih izkazov in letnih poročil, ki so še vedno med najpomembnejšimi in najzanesljivejšimi viri podatkov o uspešnosti in finančnem položaju podjetij. Inštitut se zaveda, da ima vpliv na kakovost računovodskih izkazov in delo računovodij tudi nenehno prizadevanje za izboljšanje njihovega materialnega in statusnega položaja.

Vsekakor moramo v tem poročilu opozoriti tudi na problematiko sprejemanja nekaterih zakonov ter neupoštevanja že sprejete evropske in domače zakonodaje. Naj kot primer navedemo le določbo 19. člena (nov 46. a člen) zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-D), ko je zakonodajalec selektivno določil način ugotavljanja poslovnega izida le za nekatere družbe. Prepričani smo, da je tako ravnanje v nasprotju z že omenjenima direktivama, MRS in MSRP, SRS pa tudi ZGD-1. Poleg tega pa so na podlagi take zakonske določbe družbe v neenakopravnem poslovnem, finančnem in tudi davčnem položaju. Opisana problematika je izredno resna ter po naši oceni zahteva poglobljeno kritično analizo in zelo ostro strokovno kritiko. Če bi se taka praksa nadaljevala oziroma uporabila tudi za druge družbe, ki so seveda sedaj v neenakopravnem ekonomskem položaju, potem ocenjujemo, da to lahko pomeni tudi začetek konca pravne države. Seveda ni treba dodati, da enako velja tudi za upoštevanje računovodske stroke.

6.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

6.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik obsega 164 ur. Razdeljeno je na

splošni del:

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del:

davčni postopek in davčno načrtovanje	20 ur
računovodstvo	15 ur
davki	38 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	88 ur

V letu 2009 se je nadaljevalo izobraževanje enajste generacije kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik, ki se je v izobraževanje vpisala v letu 2008. Takoj po končanih predavanjih so kandidati opravljali izpite. V okviru splošnega dela izobraževanja so izpita iz gospodarskega in davčnega prava ter kvantitativnih metod uspešno opravili po 3 kandidati. V okviru posebnega dela izobraževanja so takoj po končanih predavanjih izpite iz davčnega postopka in davčnega načrtovanja, računovodstva in poslovnih financ uspešno opravili po 3 kandidati, izpit iz davkov pa je uspešno opravilo 6 kandidatov. Poleg tega sta bila v okviru izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik tudi 2 redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za dvanajsto generacijo preizkušenih davčnikov. Do konca leta 2009 se je v izobraževanje vpisalo 15 kandidatov. 8 kandidatov, ki že imajo strokovni naziv Inštituta, je oproščenih vseh izpitov iz splošnega dela ter dveh izpitov iz posebnega dela, 1 kandidat pa je oproščen enega izpita na splošnem in enega na posebnem delu izobraževanja. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima rokoma. Izpit iz računovodstva je uspešno opravilo 5 kandidatov, izpit iz revizije je uspešno opravilo 7 kandidatov in iz poslovnih financ 4 kandidati. Izpite iz preostalih predmetov kandidati opravljajo v letu 2010.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2009 so zagovor zaključnega dela uspešno opravili 4 kandidati (v izobraževanje so bili vpisani v letih 2002, 2004, 2005 in 2006).

6.2.2. Register preizkušenih davčnikov

Na dan 31. decembra 2009 je imelo potrjeno o pridobitvi strokovnega naziva 99 preizkušenih davčnikov. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni davčnik in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je bilo v tem seznamu vpisanih 43 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

6.2.3. Dopolnilno izobraževanje

V letu 2009 je Inštitut organiziral tele seminarje s področja davčnih tem:

- Davek od dohodkov pravnih oseb za leto 2008 v povezavi s slovenskimi računovodskimi standardi,
- Davčni odtegljaji v praksi zavezancev za davek in davčnih organov,
- Davčni postopek, predvidene spremembe zakona o davčnem postopku in neposlujoči poslovni subjekti (missing traderji) ter
- Spremembe ZDDV-1 in vpliv na prakso.

V letu 2009 je strokovni svet v soglasju z Agencijo sprejel nov pravilnik o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. Dodatno izobraževanje za preizkušene davčnike je urejeno na enak način, kot je opisan pri preizkušenih računovodjih in računovodjih.

6.2.4. 9. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo

9. davčna konferenca je bila organizirana 8. in 9. januarja 2009. Teme konference so bile: aktualna vprašanja vrednotenja finančnih naložb v letu 2008 in davčne posledice, DDV od sredstev iz proračuna Republike Slovenije in iz proračuna Evropske unije, odziv DURS na davčne utaje na področju motornih vozil in gradbeništva, aktualna sodna praksa v Sloveniji v zadnjem letu s področja obdavčenja, novi kazenskopravni prijemi pri sankcioniranju davčnega utajevanja, ureditev davčnega svetovanja v evropskem pravnem redu, davčni sistem na Nizozemskem z vidika slovenskih vlagateljev, ki so pravne osebe, socialno zavarovanje pri čezmejnem opravljanju dela, davčne olajšave za raziskave in razvoj, izčlenitev – nova oblika statusnega preoblikovanja po ZGD-1, slabitev dobrega imena po prevzemih družb, vloga Davčne uprave Republike Slovenije in davčnih posrednikov v prihodnje. Na konferenci so bile izvedene volitve odbora sekcije preizkušenih davčnikov in podeljeni certifikati preizkušenim davčnikom.

Na konferenci je bilo 99 udeležencev.

6.2.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor sekcije preizkušenih davčnikov je v letu 2009 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. V sodelovanju z odborom sekcije preizkušenih računovodij in računovodij so bila organizirana 3 strokovna srečanja:

- Razprava o kapitalskih dobičkih finančnih oseb, o obdavčitvi pravnih oseb, to je o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti, o računovodskem obravnavanju oslabitve finančnih naložb,
- Računovodski in davčni vidik naknadnih stroškov, povezanih z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ter
- Nova zakonodaja na področju DDV 2010.

6.2.6. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

Davčno leto 2009 je in bo ostalo zaznamovano z izrazitim upadom javnofinančnih prihodkov. Davčni prihodki leta 2009 so znašali le 12.955.347.000 EUR, kar je za 982.018.000 EUR ali za 7,04 % nominalno manj kot v letu 2008.² Posebno zanimive rezultate pokaže nadaljnja podrobnejša analiza posameznih davčnih prihodkov. Daleč najslabše se je obnesel davek od dohodkov pravnih oseb. Davčni prihodki iz slednjega davčnega vira so v celem letu 2009 znašali zgolj 712.228.000 EUR, kar je za 544.809.000 EUR ali kar za 43,34 % nominalno manj kot leto prej! To je podatek, ob katerem smo preizkušeni davčniki izjemno zaskrbljeni. Davek od dohodkov pravnih oseb je namreč neposredni kazalec kondicije gospodarstva. Z drugimi besedami, gospodarstvo je v letu 2009, sodeč po davčni osnovi oziroma davčnem dobičku, v skoraj dvakrat slabšem položaju, kot je bilo v letu 2008. Tako občutno slabši podatki o pobranem davku od dohodkov pravnih oseb bi terjali od snovalcev gospodarske in davčne politike posebno analizo.

Nedvoumno je gospodarstvo v letu 2009 prizadela kriza v realnem sektorju. V letu 2008 so bile izgube zlasti posledica sesutja finančnih trgov, leto 2009 pa je zaznamovano z izrazitim upadom gospodarske rasti in izrazitim upadom dobičkonosnosti v realnem sektorju, ob nezavidljivi plačilni sposobnosti podjetij v Sloveniji. Slovenija se poleg izrazitega poslabšanja gospodarskega stanja in s tem poslabšanja davčne sposobnosti zavezancev konec leta 2009 sooča z izjemnim javnofinančnim primanjkljajem in rekordno zadolžitvijo. Zgolj v letu 2009 se je proračun Republike Slovenije dodatno zadolžil za 4.739.487.000 EUR.

² Vir: Bilten javnih financ februar 2010, Republika Slovenija, Ministrstvo za Finance.

Mnoge države so se na poslabšano in nepredvidljivo gospodarsko stanje odzvale s ciljno usmerjenimi davčnimi ukrepi. Le-te smo tako v letu 2008 kot v letu 2009 pričakovali tudi v Sloveniji. Zadnja davčna reforma, ki je bila sicer celovita in strukturna, je bila izvedena v letu 2006, to je letu, v katerem sta bila stanje gospodarstva in javnofinančni položaj povsem neprimerljiva z aktualnim. Iz dokumentov Vlade Republike Slovenije izhajajo, da davčnih ukrepov in davčnih spodbud gospodarstvo ne more pričakovati. V letu 2009 Vlada ni predlagala niti enega davčnega ukrepa za oživljanje gospodarstva. Še več: davčnih strukturnih ukrepov ni na vidiku niti v prihodnje.

Ugotavljamo, da je spreminjanje davčne zakonodaje v Sloveniji postalo zgolj rutina prevzemanja evropskih davčnih direktiv in uredb, ne pa plod preiščenih strukturnih ciljnih davčnih ukrepov.

V letu 2009 je odbor preizkušenih davčnikov posredoval Ministrstvu za finance sveženj predlogov za ciljno spremembo davčne zakonodaje, predvsem obeh materialnih davčnih predpisov, to je zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in zakona o dohodnini. Cilji predlaganih sprememb so bili trije:

- sprememba in dopolnitev določb, ki trenutno omogočajo davčne evazije ali nesorazmerno davčno obremenjenost zavezancev,
- popravek določb v zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, ki terjajo od zavezancev vnaprejšnje financiranje države (na primer pri odpisih terjatev upnikov v stečajnih postopkih) ter
- ciljno usmerjene davčne spodbude prek davčnih olajšav in davčne stopnje.

Kljub načelni odprtosti za sodelovanje na področju davčnega proučevanja, za katero je Inštitut po zakonu o revidiranju javno pooblaščen, žal več kot do krajšega razgovora – že v letu 2010 – med Inštitutom in Ministrstvom za finance ni prišlo.

Ob pomanjkanju strukturnih in ciljnih davčnih sprememb je Vlada v letu 2009 predlagala in je državni zbor sprejel obsežnejše postopkovne davčne spremembe tako v zakonu o davčnem postopku kot v zakonu o davku na dodano vrednost. Spremembe naj bi pomembno vplivale na preprečevanje davčnih utaj, zlasti na področju DDV, ter na lažji in hitrejši davčni postopek v posameznih konkretnih zadevah. Preizkušeni davčniki na načelni ravni podpiramo uvedbo koncepta obrnjene davčne obveznosti na področju DDV, uvedba spremenjenih določb pa izrazito kaže na to, da nova pravila niso bila domišljena do te mere, da bi zavezancem omogočila izvajanje novega sistema v sicer ustanovno zahtevanem »standardu« določnosti davčne zakonodaje.

Preizkušeni davčniki smo na svojih rednih sejah odbora razpravljali o aktualni davčni problematiki, temu ustrezno pripravljali interna strokovna srečanja, izvedli številne davčne seminarje ter programsko in problemsko zelo dobro zasnovano davčno konferenco. Na njej sta sodelovali tudi državna sekretarka Ministrstva za finance in generalna direktorica Davčne uprave Republike Slovenije. Upamo zapisati, da je javnofinančni položaj, v katerem smo se znašli, vsaj na strani Davčne uprave Republike Slovenije, prinesel javno pobudo o možnih oblikah sodelovanja preizkušenih davčnikov, davčne uprave in davčnih zavezancev. Na davčni konferenci je generalna direktorica Davčne uprave Republike Slovenije izrazila pobudo za uvedbo "prostovoljnega vodoravnega spremljanja", katerega pomembna sestavina naj bi bili tudi davčni zavezanci in preizkušeni davčniki. Odbor preizkušenih davčnikov bo v letu 2010 sodeloval pri snovanju navedenega projekta in o tem vodil javno razpravo z vsemi preizkušenimi davčniki.

Naj ob tem še enkrat poudarimo zakonsko javno pooblastilo in vlogo preizkušenih davčnikov, ki nas bo usmerjala pri našem nadaljnjem delovanju.

ZRev-2 poleg dejavnosti revidiranja ureja³ tudi strokovna področja, ki so z revidiranjem povezana. Med ta strokovna področja ZRev-2 vključuje tudi *davčno proučevanje in svetovanje* (7. člen ZRev-2). Strokovnih področij, povezanih z revidiranjem, ZRev-2 ne ureja v smislu določanja pogojev njihovega delovanja, saj ne gre za regulirane dejavnosti (razen ocenjevanja vrednosti), ne glede na to pa ZRev-2 ureja tudi nekatere pristojnosti in naloge Inštituta (sicer omejene) na teh strokovnih področjih. Takšno odločitev zakonodajalca je mogoče razumeti tako, da so v povezavi z javnim pomenom dejavnosti revidiranja nekatera strokovna področja tako pomembna, da ima Inštitut v zvezi z njimi v zakonu določene naloge in pristojnosti.

Naloge in pristojnosti Inštituta na strokovnem področju davčnega proučevanja in svetovanja so omejene na

- določanje strokovnih znanj in izkušenj, ki so potrebni za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik,
- organizacijo strokovnega izobraževanja, izvajanje preizkusov strokovnih znanj in izdajo potrdila o strokovnih znanjih za pridobitev naziva preizkušeni davčnik ter
- opravljanje drugih strokovnih nalog in storitev, povezanih z razvojem revizijske stroke in strokovnih področij, povezanih z revidiranjem (9. člen ZRev-2).

Z zakonskimi določbami je torej Inštitutu naložena obveznost, da program izobraževanja preizkušenega davčnika pripravi na tako visoki strokovni ravni, da bodo preizkušeni davčniki lahko opravljali z zakonom določene naloge s področja obdavčenja, povezane z revidiranjem.

Preizkušeni davčnik je torej po ZRev-2 strokovni naziv, ki ga Inštitut podeljuje v okviru predhodno uspešno zaključenega programa strokovnega izobraževanja na področju davčnega proučevanja in davčnega svetovanja. Delovanje preizkušenega davčnika je vezano na strokovno področje, povezano z revidiranjem, vendar še zdaleč ni omejeno zgolj na revidiranje.

ZRev-2 je brez dvoma edini zakonski okvir, ki na določen način in z določenim namenom ureja davčno proučevanje in davčno svetovanje ter določa nalogo Inštituta, da pripravi in izvede strokovno kakovosten izobraževalni program. Tudi za uresničitev ciljev si je Inštitut zadal nalogo, da bo v bližnji prihodnosti posodobil izobraževalni program za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik.

6.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

6.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 155 ur. Razdeljeno je na

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

³ Predvidoma bi bilo bolje uporabiti izraz *omenja* kot *ureja*, saj so strokovna področja, ki so povezana z revidiranjem, zgolj naštet. To je do neke mere tudi logično, saj z revidiranjem povezana strokovna področja ne sodijo v okvir reguliranih dejavnosti, z izjemo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

posebni del

revizija	41 ur
računovodstvo	19 ur
davki	4 ure
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	79 ur

V letu 2009 se je nadaljevalo izobraževanje kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2008. Pred rednim izpitnim rokom, to je takoj po opravljenih predavanjih, je v okviru splošnega dela izobraževanja izpit iz gospodarskega in davčnega prava uspešno opravilo 9 kandidatov, iz kvantitativnih metod pa 11 kandidatov. V okviru posebnega dela izobraževanja je takoj po koncu predavanj izpit iz notranje revizije uspešno opravilo 9 kandidatov, iz računovodstva 7, iz davkov 12 in iz poslovnih financ 8 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za dvanajsto generacijo preizkušenih notranjih revizorjev. V septembru se je v izobraževanje vpisalo 16 kandidatov. 1 kandidat se je prepisal v izobraževanje iz izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja. 3 kandidati so oproščeni vseh izpitov iz splošnega dela, iz posebnega dela pa je 1 oproščen dveh izpitov v celoti, 1 treh v celoti, 1 pa dveh v celoti in enega delno, 2 kandidata sta oproščena enega izpita iz splošnega dela v celoti, 1 pa enega izpita iz splošnega dela delno, 1 kandidat je oproščen dveh izpitov iz splošnega dela in enega iz posebnega dela. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; pri izpitu iz računovodstva je bilo uspešnih 8 kandidatov, izpit iz revizije je opravilo 11 kandidatov in 10 kandidatov izpit iz poslovnih financ. Izpite iz preostalih predmetov kandidati opravljajo v letu 2010.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2009 je zagovore zaključnega dela opravljalo 15 kandidatov (od teh so bili 3 kandidati vpisani v izobraževanje v letu 2001, 1 kandidat v letu 2002, po 3 kandidati so bili vpisani v letih 2004 in 2005, po 2 kandidata pa v letih 2006 in 2007 in 1 kandidat v letu 2008); od teh mora 5 kandidatov ponovno izdelati in zagovarjati zaključno delo, 3 pa ga morajo lektorsko popraviti. Ponovni zagovor je uspešno opravil kandidat, ki je nalogo neuspešno zagovarjal že v letu 2008; prav tako je nalogo lektorsko popravil kandidat, ki jo je zagovarjal v lanskem letu.

6.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

Na dan 31. decembra 2009 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 159 preizkušenih notranjih revizorjev. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni notranji revizor in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je bilo v tem seznamu vpisanih 94 preizkušenih notranjih revizorjev (na njihovo zahtevo).

6.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V letu 2009 smo tako izvedli:

- seminar Novi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in najboljša praksa,
- delavnico Notranjerevizijski pregled uvedbe oziroma prenove poslovnih programskih rešitev,
- delavnico Uvajanje sistema upravljanja prevar v organizacijo,
- seminar z delavnico Notranje revidiranje kadrovske funkcije na primeru Merkur Group,

- delavnico Notranjerevizijski pregled upravljanja odnosov z zunanjimi izvajalci storitev informacijske tehnologije,
- seminar Revidiranje nabavnega procesa in
- delavnico Dokumentiranje notranjerevizijskih poslov.

V letu 2009 je strokovni svet v soglasju z Agencijo sprejel nov Pravilnik o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. Dodatno izobraževanje za preizkušene notranje revizorje je urejeno na enak način, kot je opisan pri preizkušenih računovodjih in računovodjih.

6.3.4. 12. letna konferenca notranjih revizorjev

Inštitut je 12. in 13. novembra 2009 organiziral 12. letno konferenco notranjih revizorjev. Namenjena je bila preizkušenim notranjim revizorjem, udeležencem izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor in seveda vsem tistim, ki že delajo v notranjerevizijskih službah. Udeležencev je bilo 122.

Na konferenci so bile predstavljene te teme: standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in svetovalni napotki, kako drugim udeležencem v podjetju predstaviti koristi notranje revizije, okvir COBIT – uporaba v notranjerevizijskih pregledih, kaj je pomembna slabost in kaj bistvena napaka, kdaj izdati negativno mnenje, kadrovska zasedba kot eden od pogojev delovanja notranjerevizijske službe, zagotavljanje notranjega revidiranja (lastna notranjerevizijska služba, zunanji izvajalci notranjega revidiranja), kako kot notranjerevizijski predstojnik zagotoviti, da notranji revizor v načrtu posamezne revizije opredeli »prave cilje«, ocenjevanje uspešnosti upravljanja, vloga notranjega revizorja pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju prevar. Osrednja tema konference je bila gospodarska in finančna kriza, zato je bila organizirana tudi okrogla miza Kakšen vpliv ima gospodarska in finančna kriza na notranjo revizijo. Na konferenci sta odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev in IIA – Slovenski inštitut predstavila strateška načrta za obdobje od 2010 do 2014; podeljena so bila tudi potrdila o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor.

6.3.5. Problemska področja notranje revizije

V letu 2009 je bila pozornost delovanja odbora sekcije preizkušenih notranjih revizorjev usmerjena v

- izvedbo programa dela, ki je bil načrtovan za to leto,
- uveljavljanje Mednarodnega okvira strokovnega ravnanja,
- izdelavo strateškega načrta,
- obnovo učnega programa in
- izvedbo izobraževanja.

V preteklem letu smo v celoti izpolnili program dela sekcije. Uspešno smo izvedli vseh devet načrtovanih projektov, ki so zajemali izvedbo izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor, organizacijo posvetovanj, praktičnih delavnic in okroglih miz s področja notranje revizije, objavo člankov s področja notranje revizije v reviji Revizor, aktivno sodelovanje s člani ostalih sekcij Inštituta in s Slovenskim odsekom IIA, izvedbo dvanajste letne konference notranjih revizorjev, dokončanje prevoda notranjerevizijskih standardov ter svetovalnih napotkov, strateški načrt 2009–2013, ažuriranje spletne strani sekcije preizkušenih notranjih revizorjev in Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

S 1. januarjem 2009 je začel veljati nov Mednarodni okvir strokovnega ravnanja notranjega revidiranja, ki je prinesel nekaj bistvenih novosti, predvsem v smeri utrjevanja stroke na globalni ravni. Njegovo vsebino sestavljajo opredelitev notranjega revidiranja, kodeks etike, mednarodni standardi strokovnega ravnanja, stališča, svetovalni napotki in strokovna navodila. Celoten okvir je tudi v slovenskem prostoru priznan kot temeljni napotek strokovnega ravnanja. Zaradi njegove ustrezne umestitve v slovenskem prostoru je sekcija pripravila v lanskem letu Hierarhijo pravil notranjega revidiranja, s katero je določila način strokovnega ravnanja pri

uporabi vseh veljavnih pravnih in strokovnih pravil, ki jih mora spoštovati preizkušeni notranji revizor pri zagotavljanju nepristranskosti in neoporečnega strokovnega dela. Izdelan in potrjen pa je bil tudi dolgoročni načrt delovanja sekcije za obdobje 2010–2014, ki v okviru izpostavljenih tem strokovnega ravnanja notranjega revidiranja podaja tako usmeritev delovanja sekcije kakor tudi nosilce za njegovo izvedbo. Z njim se postavljajo pregledna vizija delovanja v luči zagotavljanja Mednarodnega okvira strokovnega ravnanja, poslanstvo sekcije znotraj njega in strateški cilji, ki naj bi jih sekcija v tem obdobju dosegla.

V okviru dolgoročne naravnosti sekcije preizkušenih notranjih revizorjev smo posebej poudarili nadaljnje spodbujanje izobraževanja notranjih revizorjev s ciljem podvojitve lani doseženega števila preizkušenih notranjih revizorjev do leta 2014. V lanskem letu smo zaradi tega obnovili program izobraževanja in k standardnim temam s področja računovodstva, davkov in poslovnih financ dodali še poglobljene teme forenzičnih vidikov notranjega revidiranja ter obnovili teme, ki zajemajo osrednji del notranjega revidiranja: izvajanje posla, poslovodske kontrole, upravljanje, tveganja in notranje kontrole, informacijsko tehnologijo ter organiziranost delovanja notranjerevizijskih aktivnosti. Zaradi večje usklajenosti tako izpopolnjenega učnega programa z drugimi sorodnimi programi v tujini in lažjega prehoda tujih revizorjev na slovensko področje smo sprejeli Pravilnik o nostrifikaciji opravljenega izobraževanja za pridobitev naziva preizkušeni notranji revizor.

V odboru sekcije preizkušenih notranjih revizorjev se zavedamo pomembnosti stroke notranjega revidiranja pa tudi vseh njenih specifičnosti, ki so navzoče znotraj naše države pa tudi regije. Naš namen je omogočiti čim uspešnejše in učinkovitejše vključevanje notranjih revizorjev v širše družbeno okolje, saj verjamemo v dodano vrednost, ki jo prinašamo v organizacije.

6.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

6.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Leta 2009 je bilo v Sloveniji ponovno mogoče opravljati mednarodni izpit za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov (*Certified Information Systems Auditor, CISA*), ki ga organizira Združenje za revidiranje in urejanje informacijskih sistemov (*Information Systems Audit and Control Association, ISACA*). Ta organizacija izobražuje in tudi podeljuje mednarodna pooblastila (licence) za opravljanje poklica revizor informacijskih sistemov. V juniju je izpit opravljalo 13 udeležencev, 10 ga je uspešno opravilo. Decembra je bilo na izpit prijavljenih 11 kandidatov, uspešno ga je opravilo 6 kandidatov. Poleg tega je bilo mogoče opravljati tudi izpit za preizkušenega vodjo informacijske zaščite (*Certified Information System Manager, CISM*). K temu izpitu so se junija prijavili 3 kandidati, vsi so bili uspešni, decembra pa sta bila prijavljena 2 kandidata, uspešno ga je opravil 1. Inštitut pa je tako kot prejšnja leta organiziral tudi 2 dodatna izpita, ki ju morajo opraviti kandidati, ki so uspešno opravili izpit CISA (*Certified Information Systems Auditor*), da pridobijo strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Izpit iz revidiranja in MSR je uspešno opravilo 12 kandidatov, iz pravne ureditve področja informacijskih sistemov v Sloveniji pa 16 kandidatov.

6.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2009 je strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov pridobilo 6 kandidatov. Na dan 31. decembra 2009 je tako imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 77 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 je bilo v tem seznamu vpisanih 36 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov (na njihovo zahtevo).

6.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V letu 2009 je Inštitut organiziral tale izobraževanja s področja revidiranja informacijskih sistemov:

- pripravljalni seminar za izpit CISA,
- delavnico Revizija omrežne varnosti – novosti v postopkih in orodjih,
- delavnico Preverjanje skladnosti z zakonom o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter
- delavnico Priprava, metodologija in revizija migracije podatkov.

V letu 2009 je strokovni svet v soglasju z Agencijo sprejel nov Pravilnik o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. Dodatno izobraževanje za preizkušene davčnike je urejeno na enak način, kot je opisan pri preizkušenih računovodjih in računovodjih.

6.4.4. 17. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov

22. in 23. septembra 2009 je Inštitut organiziral 17. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Njeno delo je spremljalo 91 udeležencev. Prvi dan konference je bil razdeljen na štiri sklope: *Uvodni del* (tema: Obvladovanje tveganj – metode in dobre prakse v času ekonomske krize: izvajati ali ne obstati), *COBIT in vodenje* (teme: Upravljanje informacijskih tveganj po ISO/IEC 27005/2008, Izzivi pri upravljanju tveganj, Upravljanje informacijskih tveganj IT po predlogi ISACA: Enterprise risk: identify, govern and manage IT risk; praktični primeri upravljanja tveganj, Vodenje IT – 10 najpomembnejših nalog CIO), *Varnost informacijskih sistemov* (teme: Nadzor privilegiranih uporabnikov, Zaposleni, ključni dejavnik varnosti informacij, 3 KG aplikacijske varnosti, prosim), *Praktične rešitve* (teme: Odtekanje podatkov in kriptiranje VI naprav, Varnostni inženir in revizor IS – kaj ju povezuje in kaj ločuje, Obvladovanje tveganj v povezavi s poslovnimi procesi ter dileme, povezane z lastništvom virov in procesov). Drugi dan konference je bil razdeljen prav tako na štiri sklope: *Računalniške prevare* (teme: Preiskovanje računalniških zlorab v primeru odtekanja informacij, Notranje računalniške prevare), *Revidiranje IS od načrta do izvedbe* (teme: Revidiranje IS – zakaj in kdaj, Revidiranje IS – kaj in kako, Revizija okolja AIX), *Praksa revidiranja* (teme: Revizijske sledi in ločitev dolžnosti v Oracle bazi podatkov, Postopek revidiranja programske opreme v skladu z ZVDAGA, Varnost informacijskih sistemov skozi oči napadalcev, Pregled internetnega poslovanja) in *Dobra praksa* (teme: Praktična orodja za zagotavljanje kakovosti programske kode, Zmanjšanje tveganja z uvedbo programskih merilnikov, Kako uničiti projekt IT v 10 korakih – ali revizor IS lahko to prepreči?).

Na konferenci so bila podeljena potrdila o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

6.4.5. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Promoviranje poklica revizor informacijskih sistemov je ključna aktivnost, ki prispeva k izboljševanju kakovosti informacijskih sistemov. Na fakultetah so se uveljavili predmeti, ki obravnavajo revizijo informacijskih sistemov in sorodne teme, kot sta varnost in upravljanje informacijskih sistemov. Na Univerzi v Ljubljani in Univerzi v Mariboru so se taki predmeti uveljavili na več fakultetah (na primer na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko /FERI/ na Univerzi v Ljubljani in Univerzi v Mariboru, Fakulteti za logistiko /FL/ Fakulteti za organizacijske vede /FOV/. Te predmete posluša čedalje več študentov, ki tudi prek seminarskih nalog spoznavajo standarde, smernice in tehnike revidiranja informacijskih sistemov ter potem ta znanja prenašajo v svoja delovna okolja. Seveda si želimo še več takih predmetov in pozitivnih učinkov na kakovost informacijskih sistemov.

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov smo (z redkimi izjemami) tudi nosilci naziva CISA, ki ga na podlagi izpita in delovnih izkušenj podeljuje mednarodna organizacija za kontrolo in revizijo informacijskih sistemov ISACA. Kot taki smo zavezani k izpolnjevanju zahtev, ki jih predpisujejo standardi ISACA. Že nekaj časa razpravljamo, kako to prenesti v slovenski okvir. Ideja je, da v pravila stroke formalno in eksplicitno vključimo standarde mednarodne organizacije, ki pa smo jih implicitno vključili že leta 2000 s Kodeksom poklicne etike revizorja informacijskih sistemov. Kljub sklepu odbora sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, da predlaga strokovnemu svetu, da se prevod standardov ISACA objavi na spletni strani Inštituta pod rubriko »Pravila stroke«, se med delom članstva še vedno pojavlja dvom o potrebnosti take dvojnosti.

Računalniško podprti informacijski sistemi so mlado področje v primerjavi z drugimi strokovnimi področji. Upravljanje informacijskih sistemov je bilo zaradi pomanjkanja kakovostnih in enotnih metodologij in orodij prepuščeno izkušnjam, znanju in iznajdljivosti posameznikov – vodij služb za informacijsko tehnologijo. Od tod izvirajo tudi vsi problemi primerjanja uspešnosti, učinkovitosti, varnosti in ekonomičnosti računalniško podprtih informacijskih sistemov med različnimi organizacijami. Revizorji informacijskih sistemov smo v zadnjem času pripravili in skozi svoja mednarodna združenja uveljavili metodologije, ki bodo v pomoč pri celovitem upravljanju informacijskih sistemov ter posledično pri upravljanju podjetij in drugih organizacij. S tem mislimo na publikacije Val IT (ogrodje, s katerim nam je omogočeno učinkovito upravljanje informacijskotehnoloških investicij), Risk IT (ogrodje, sestavljeno iz načel, ki usmerjajo identifikacijo, nadzor in upravljanje informacijskotehnoloških tveganj ter dajejo navodila zanje) ter COBIT (cilji urejanja informacij in z njimi povezanih tehnologij (*Control Objectives for Information and Related Technology*)), ki pa je v naših krogih že dobro znan in preveden tudi v slovenščino. Ključno je, da nam bo uspelo te publikacije uspešno predstaviti širši poslovni javnosti.

6.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

6.5.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni poslovni finančnik

Jeseni 2009 zaradi premajhnega interesa v preteklih letih ni bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni poslovni finančnik.

6.5.2. Register preizkušenih poslovnih finančnikov

Na dan 31. decembra 2009 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 19 preizkušenih poslovnih finančnikov, ki jim je strokovni svet podelil strokovni naziv brez opravljanja izpitov zaradi njihovega pomembnega prispevka k razvoju stroke na področju poslovnih financ. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavlja Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni poslovni finančnik in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2009 ni bil v seznam vpisan noben preizkušen poslovni finančnik.

6.5.3. Delovanje sekcije v letu 2009 in problemska področja, s katerimi se je ukvarjala

Tudi v letu 2009 sekcija ni delovala.

6.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

6.6.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij obsega 167 ur. Razdeljeno je na

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

vrednotenje podjetij	49 ur
računovodstvo	21 ur
davki	8 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>13 ur</u>
skupaj	91 ur

Za kandidate, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2008, se je izobraževanje v letu 2009 nadaljevalo. V izobraževanje se je vpisala še dva kandidata, eden od njiju je oproščen splošnega dela v celoti ter iz posebnega dela dveh izpitov v celoti in enega delno. Izpit iz gospodarskega in davčnega prava v okviru splošnega dela izobraževanja, ki je bil takoj po koncu predavanj, je uspešno opravilo 5 kandidatov, izpit iz kvantitativnih metod pa 12 kandidatov. Prav tako so bili izvedeni predavanja in izpiti v okviru posebnega dela izobraževanja. Izpit iz računovodstva je uspešno opravilo 5 kandidatov, izpita iz poslovnih financ in davkov je uspešno opravilo 6 kandidatov, iz vrednotenja podjetij pa 11 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za enajsto generacijo pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij; v izobraževanje se je vpisalo 30 kandidatov. 1 kandidat je bil oproščen izpita iz kvantitativnih metod iz splošnega dela, 1 kandidat je bil oproščen izpita iz poslovnih financ iz posebnega dela, 1 kandidat je bil delno oproščen izpita iz gospodarskega in davčnega prava v splošnem delu, 4 kandidati so bili oproščeni izpita iz poslovnih financ v splošnem in posebnem delu, 2 kandidata sta bila oproščena izpitov iz poslovnih financ v splošnem in posebnem delu ter eden deloma izpita iz gospodarskega in davčnega prava v splošnem delu, drugi pa deloma izpita iz kvantitativnih metod v splošnem delu, 1 kandidat je bil poleg izpitov iz poslovnih financ v splošnem in posebnem delu v celoti oproščen še izpita iz kvantitativnih metod v splošnem delu, 1 kandidat je bil oproščen izpitov iz revizije in poslovnih financ v splošnem ter poslovnih financ in davkov v posebnem delu, 1 kandidat je bil v splošnem delu oproščen izpitov iz revizije, poslovnih financ, gospodarskega in davčnega prava ter kvantitativnih metod, v posebnem delu pa izpita iz poslovnih financ, 3 kandidati so bili oproščeni izpitov iz splošnega dela v celoti in v posebnem delu izpitov iz poslovnih financ, davkov in računovodstva v celoti, 1 kandidat je bil oproščen izpitov iz splošnega dela v celoti, v posebnem delu pa v celoti izpitov iz poslovnih financ in davkov ter delno računovodstva, 1 kandidat je bil oproščen vseh izpitov iz splošnega dela, v posebnem delu pa izpita iz poslovnih financ v celoti in izpita iz računovodstva delno, 1 kandidat pa je bil poleg vseh izpitov iz splošnega dela oproščen še izpita iz poslovnih financ v posebnem delu. Kandidati so izpite opravljali takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpita iz računovodstva uspešno opravilo 8 kandidatov, iz revizije 18 kandidatov in iz poslovnih financ 13 kandidatov. Izpite iz preostalih predmetov kandidati opravljajo v letu 2010.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2009 je zaključno delo zagovarjalo 13 kandidatov (1 je bil vpisan v izobraževanje v letu 2000, 2 sta bila vpisana v letu 2001, 3 so bili vpisani v letu 2002, 1 je bil vpisan v letu 2003, po 2 pa sta bila vpisana v letih 2005, 2006 in 2007); 8 je bilo na zagovoru

neuspešnih. Dva sta ponovni zagovor uspešno opravila v letu 2009. Prav tako sta oddala popravljene zaključni deli dva kandidata, ki sta ju uspešno zagovarjala v letu 2007 in 2008.

6.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 162 ur, od teh:

ocenjevanje vrednosti nepremičnin	132 ur
računovodstvo in davki	15 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	162 ur

Za kandidate, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2008, se je izobraževanje v letu 2009 nadaljevalo. 1 kandidat se je iz izobraževanja izpisal, 1 pa se je prepisal v izobraževanje v študijsko leto 2010/11. Izpit iz ocenjevanja vrednosti je uspešno opravilo 28 kandidatov, iz ocenjevanja vrednosti nepremičnin pa 15 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja in novembra.

Jeseni 2009 je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za deveto generacijo pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin; vpisalo se je 32 kandidatov. 2 kandidata sta oproščena izpita iz poslovnih financ, 1 kandidat je oproščen izpitov iz računovodstva in davkov ter poslovnih financ, 1 kandidat je oproščen izpitov iz poslovnih financ, računovodstva in davkov ter dela izpita iz ocenjevanja vrednosti, 1 kandidat je oproščen izpita iz poslovnih financ ter dela izpita iz ocenjevanja vrednosti, 1 kandidat pa izpita iz poslovnih financ v celoti in delno izpitov iz računovodstva in davkov ter ocenjevanja vrednosti. Kandidati so izpite opravljali takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpita iz računovodstva in davkov ter ocenjevanja vrednosti je uspešno opravilo po 23 kandidatov. Izpita iz poslovnih financ iz ocenjevanja vrednosti nepremičnin bodo kandidati opravljali v letu 2010.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2009 je zaključno delo uspešno zagovarjalo 20 kandidatov (2 sta bila v izobraževanje vpisana v letu 2002, 1 v letu 2003, 4 v letu 2005, po 6 jih je bilo vpisanih v letih 2006 in 2007 ter 1 v letu 2008). 6 kandidatov je bilo na zagovoru neuspešnih, 2 sta ponovni zagovor uspešno opravila že v letu 2009. 3 kandidati, ki so sicer zagovor opravili uspešno, pa morajo zaključno delo dopolniti in popraviti.

6.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 167 ur, od teh:

ocenjevanje vrednosti strojev in opreme	132 ur
računovodstvo in davki	20 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	167 ur

V letu 2009 se v izobraževanje ni vpisalo dovolj kandidatov, da bi izobraževanje izvedli.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2009 ni nihče zagovarjal zaključnega dela za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme.

6.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezen naziv, 5 let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, dejstvo, da ima oseba visoko raven aktivnega znanja slovenščine, ter dejstvo, da ji v preteklosti ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2009 pridobilo 8 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, 18 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in 2 pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme.

ZRev-2 določa, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti 2 leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsakič za 2 leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2009 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 44 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, podaljšalo pa ga je 39 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij. Prav tako je poteklo dovoljenje 25 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, razen enega so ga vsi podaljšali, in 14 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme, podaljšano je bilo 11.

Na dan 31. decembra 2009 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 59 ocenjevalcev. V register je bilo vpisanih tudi 58 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 15 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

6.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti se morajo za podaljšanje vpisa v register pooblaščenih ocenjevalcev dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. Večino seminarjev za dodatno izobraževanje prireja Inštitut. V letu 2009 smo organizirali seminarje

- Vloga ocenjevalcev vrednosti podjetij v povezavi z ZFPPIPP,
- Stavbna pravica v luči ocenjevanja vrednosti,
- Poročilo o ocenjevanju vrednosti,
- Strošek kapitala,
- Uporaba tržnih podatkov pri ocenjevanju vrednosti kot podlaga za računovodsko poročanje in
- Ocenjevanje vrednosti zemljišč.

6.6.6. 12. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti

Inštitut je 4. in 5. junija 2009 organiziral 12. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 94 udeležencev.

Na konferenci obravnavane teme so bile: tržni način ocenjevanja vrednosti – mnogokratnik prodaje, pogled portfeljskih upravljavcev, portfeljsko vrednotenje oziroma proces portfeljskega izbiranja delnic, ocenjevanje vrednosti nepremičnin, povezano z računovodskim poročanjem, aktualni izzivi stroke ocenjevanja vrednosti v trenutnih tržnih razmerah, analiza makroekonomskih razmer: scenariji razvoja svetovnega gospodarstva in povezava z ocenjevanjem vrednosti, stopnja kapitalizacije po načinu dograjevanja, ocenjevanje vrednosti nepremičnin v trenutnih gospodarskih razmerah, ocenjevanje vrednosti podjetij v povezavi s problemi računovodskega poročanja, ocenjevanje vrednosti za iztisnitev manjšinskih delničarjev, ocenjevanje likvidacijske vrednosti premičnega

premoženja: izpostavitve odprtih problemov, poročanje in nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci – novosti.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

6.6.7. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

Inštitut je član odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti, ki je postal mednarodni organ glede na članstvo in poslanstvo. Člani odbora sodelujejo z nadzornimi organi in organi za pripravo predpisov posameznih držav, da bi zagotovili skladnost ocenjevanja vrednosti z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Uporaba mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti je v slovenskem prostoru obvezna za vse pooblaščenec ocenjevalce podjetij, nepremičnin ter strojev in opreme. Inštitut redno spremlja delo odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti.

V prvi polovici leta 2009 se je Inštitut po strokovni plati odzval na uvedbo novega zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), ki je zakonsko uredil naloge in odgovornosti pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij. Le-ti v okviru postopka prisilne poravnave po novem zakonu podajajo mnenje o Načrtu finančnega prestrukturiranja dolžnika. Ker do takrat veljavni standardi ocenjevanja vrednosti tega področja niso urejali, je Inštitut pripravil in sprejel Pojasnilo številka 7 – Dajanje mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP.

V letu 2009 so se opazno povečale zahteve naročnikov po neodvisnih pregledih poročil o ocenjevanju vrednosti (neodvisno mnenje druge stranke). Naročniki se z navedenimi zahtevami intenzivno obračajo na Inštitut. Inštitut v ZRev-2 nima podlage za dajanje takšne vrste mnenj. Če se bo ta problematika povečevala, bo v nadaljevanju potrebno razmisliti o tem, na kakšen način bi se lahko zagotovila navedena neodvisna mnenja in kakšna bo v tem primeru vloga Inštituta.

V letu 2009 je stroka ocenjevanja vrednosti namenila pozornost tudi oblikovanju cen storitev ocenjevanja vrednosti na trgu. Opazen je bil velik pritisk na znižanje cen storitev, ne glede na to, da so v veljavi smernice cen storitev ocenjevanja z dne 31. decembra 2003. O tej temi je bilo organizirano strokovno srečanje, na katerem so bile predlagane nekatere spremembe pri oblikovanju smernic cen storitev. Predlogi so bili obravnavani na seji odbora sekcije pooblaščenih ocenjevalcev, kjer pa je bil sprejet sklep, da smernice, objavljene na spletni strani Inštituta, zadoščajo trenutnim zahtevam trga.

Tudi v tem letu še vedno ostaja aktualna problematika, povezana z dejstvom, da v Sloveniji na področju ocenjevanja vrednosti delujejo:

- pooblaščenec ocenjevalci z licenco Inštituta (od leta 1991) ter
- sodni cenilci in izvedenci, ki jih je imenovalo Ministrstvo za pravosodje (sprva za potrebe sodnih sporov, dediščin, nato pa se je njihovo delovanje razširilo tudi na ocenjevanje za hipotekarna posojila za banke, za transakcijske namene, za davčne namene in drugo).

Pristojnost sodnih cenilcev in izvedencev je sicer urejena v zakonu o sodiščih, vendar se v praksi kot takšna ne izvaja, saj sodni cenilci izvajajo ocene vrednosti na trgu oziroma tudi v primerih, ko jih ni imenovalo sodišče..

Banka Slovenije je v letu 2009 dopolnila sklep, ki se nanaša na kreditna zavarovanja, in sicer: "Ne glede na drugo alinejo točke (b) 17. člena tega sklepa se do 31. 12. 2009 kot neodvisni cenilci za ocenjevanje vrednosti nepremičnin štejejo tudi pooblaščenec ocenjevalci vrednosti nepremičnin, ki so bili imenovani na podlagi zakona, ki ureja sodišča, če uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na mednarodnih standardih ocenjevanja vrednosti".

S tem sklepom je dana možnost ocenjevanja vrednosti nepremičnin sodnim cenilcem, ne glede na to, da dikcija Banke Slovenije ni usklajena z zahtevami MSOV. Inštitut bo v letu 2010 sprejel ustrezna izhodišča in poskušal urediti to problemsko področje.

V letu 2009 je bilo izvedenih 8 strokovnih srečanj za pooblašcene ocenjevalce, kjer je bila obravnavana trenutno najbolj aktualna problematika s področja ocenjevanja vrednosti, in sicer:

- Ocenjevanje vrednosti finančnih naložb, nepremičnin ter strojev in opreme za namen računovodskega poročanja,
- Diskontna mera in tržni načini ocenjevanja vrednosti,
- Kaj je tržna vrednost danes,
- Oblikovanje cen storitev ocenjevanja vrednosti na trgu,
- Problematika ocenjevanja vrednosti na trgu in
- Problematika ocenjevanja vrednosti za namene računovodskega poročanja za letna poročila 2009.

6.6.8. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Leto 2009 je bilo prvo leto, ko je nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti v celoti potekal na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2009, ki ga je strokovni svet Inštituta potrdil na svoji 111. redni seji 23. junija 2009, je bil narejen v omejenem obsegu, ker se je Inštitut šele v drugi polovici leta kadrovsko organiziral na način, da je bila izvedba nadzora mogoča v polni meri. Tako so bili v skladu z letnim načrtom za leto 2009 opravljeni nadzori nad 3 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin, 4 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij in 2 pooblaščenima ocenjevalcema vrednosti strojev in opreme.

Na podlagi ZRev-2 je nadzor v letu 2009 potekal postopkovno in vsebinsko na enak način, kot je v prejšnjih letih potekal nadzor na podlagi ZRev-1, z razliko, da Inštitut ni več izrekal sankcij, ker je za izrekanje sankcij po ZRev-2 pristojna Agencija. Agencija je na podlagi ZRev-2 pristojna javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti opravljati, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih obvezni reviziji. V vseh ostalih primerih pa je Agencija prekrškovni organ, ki na podlagi z zakonom predvidenih kršitev pravil ocenjevanja vrednosti lahko pooblašcene ocenjevalce vrednosti kaznuje z globo.

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja z namenom preverjanja, ali pooblašчени ocenjevalci vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravnavo v skladu s pravili ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2 (najmanj študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj petletne delovne izkušnje na področju, ki zahteva strokovno znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti posamezne vrste premoženja, opravljen preizkus strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti posamezne vrste premoženja, določenih s pravilnikom, ki ureja pridobitev potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, neodvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v preteklosti, odsotnost obsodbe oziroma izbrisana kazen v kazenski evidenci za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, visoka raven aktivnega znanja slovenščine);
- z neposrednim preverjanjem in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah tega zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblašчени ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o

- spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter
- pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto; Inštitut v soglasju z Agencijo določi podrobnejšo vsebino poročila in roke poročanja; na tej podlagi je Inštitut Agenciji predložil v soglasje Pravilnik o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev; Agencija je dala soglasje k pravilniku 14. septembra 2009;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Strokovni svet je v soglasju z Agencijo (soglasje z dne 16. decembra 2009) sprejel strateški načrt opravljanja nadzorov nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti. Pri pripravi je izhajal iz podatkov, s katerimi je razpolagal na podlagi poročanja v skladu s 96. členom ZRev-2. Podlaga pa mu je bil tudi sklep strokovnega sveta Inštituta, da se nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih obvezni reviziji (33. člen ZRev-2), opravi najmanj na vsakih 6 let. Nadzor na delom pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti v vseh ostalih primerih in delujejo v vlogi pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, pa se opravi najmanj na vsakih 8 let. Ob upoštevanju teh izhodišč je strokovni svet sprejel usmeritev, da Inštitut v posameznem letu opravi nadzor nad

- 7 ocenjevalci vrednosti nepremičnin,
- 7 ocenjevalci vrednosti podjetij ter
- 2 ocenjevalcema vrednosti strojev in opreme.

Na podlagi teh izhodišč je strokovni svet sprejel načrt nadzorov za leto 2010, h kateremu je Agencija dala soglasje 16. decembra 2009.

Strokovni svet je tudi sprejel stališče, da se, če so podane zunanje zahteve za nadzor nad pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti in je ta predviden v rednem nadzoru za posamezno leto, nad takim ocenjevalcem vrednosti ta nadzor opravi v tekočem letu, sicer pa je praviloma uvrščen v načrt nadzora za prihodnje leto.

Nadzor na delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti se opravlja v prostorih Inštituta. Pooblaščeni ocenjevalci v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog dostavijo Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezen nadzor so praviloma pooblaščeni 3 pooblaščeni ocenjevalci vrednosti in vodja postopka. Po končanem pregledu dokumentacije pooblaščene osebe sestavijo zapisnik, v katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovili v postopku izvajanja nadzora. Zapisnik prejme pooblaščeni ocenjevalec vrednosti najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava strokovni svet. Strokovni svet ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene, zahtevale ustrezno ukrepanje. O sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti obvesti Inštitut Agencijo za vsak posamezen nadzirani subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

6.6.8.1. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2009

Na podlagi načrta opravljanja nadzorov je Inštitut opravil nadzor nad 3 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin, 4 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij in 2 pooblaščenima ocenjevalcema vrednosti strojev in opreme. Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število 31. 12. 2009	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na dan 7. 5. 2009)	Opravljeni nadzori
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	58	39	3
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	59	37	4
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	15	12	2

6.6.8.2. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2009 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo.

Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 4.

Tabela 4: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2010

Subjekt nadzora	Leto 2009		
	Število opravljenih pregledov	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti	Odstotek ugotovljenih nepravilnosti glede na opravljene preglede
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	3 ⁴	2	67 %
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	4	1	25 %
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	2 ⁵	1	50 %

7. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2009 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo tudi na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

7.1. Izdajateljska dejavnost

Po sklepu strokovnega sveta in v dogovoru z Zvezo računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, ki je ustanoviteljica Inštituta, izdaja Inštitut strokovne publikacije; založnica je Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

⁴ Dva nadzora, opravljena nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin, so bili opravljeni na zunanjo pobudo

⁵ En nadzor je bil opravljen na zunanjo pobudo.

Strokovna literatura, ki jo je Inštitut izdal leta 2009:

- 6 številčk revije Revizor,
- Temeljni ekonomski pojmovnik avtorja dr. Ivana Turka.

Izdajateljsko dejavnost nadaljuje tudi v letu 2010.

7.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil tudi:

- seminar Finančno poslovanje, postopki zaradi insolventnosti (prisilna poravnava, stečaj) in prostovoljno prenehanje družbe z računovodskega in davčnega vidika,
- ponovitev seminarja Finančno modeliranje v programu MS Excel,
- seminar Pravni, poslovni, računovodski in davčni vidik nedenarnega poravnavanja obveznosti,
- seminar Tveganje in poslovno odločanje,
- delavnico Učinkovito poslovno komuniciranje,
- seminar Finančno poslovanje gospodarskih družb in postopki zaradi insolventnosti,
- delavnico Poznavanje in razumevanje prevar v finančnem sektorju ter
- delavnico Vloga pregleda informacijskega sistema v revidiranju računovodskih izkazov.

Šteli so se kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pooblaščenega ocenjevalca vrednosti oziroma za objavo podatkov oseb, ki so pridobile strokovne nazive, ki jih podeljuje Inštitut.

8. PROSTORSKA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA

8.1. Prostorska problematika

Inštitut opravlja svojo dejavnost v sodobnih in funkcionalnih prostorih z vso opremo, potrebno za nemoteno delo, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

9. REVIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Slovenski inštitut za revizijo
Dunajska cesta 106
LJUBLJANA

BILANCA STANJA na dan 31. december 2009

	Znesek v EUR	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
SREDSTVA	778.421	704.594
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	4.857	2.811
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	53
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	53
2. Predujmi za neopredmetena sredstva	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.857	2.758
III. Naložbene nepremičnine	0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	754.215	698.403
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	0	0
III. Kratkoročne poslovne terjatve	272.217	262.955
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	264.983	261.257
2. Druge kratkoročne poslovne terjatve	7.234	1.698
IV. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
V. Denarna sredstva	481.998	435.448
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	19.349	3.380
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	778.421	704.594
A. USTANOVITVENI VLOŽEK	8.517	8.517
1. Ustanovitveni vložek	8.346	8.346
2. Presežek iz prevrednotenja	171	171
B. PRESEŽEK PRIHODKOV OZIROMA ODHODKOV	167.078	91.035
1. Presežek prihodkov	167.078	91.035
2. Presežek odhodkov	0	0
3. Presežek iz prevrednotenja	0	0
C. REZEREVA CIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
Č. POSLOVNE OBVEZNOSTI (051 do 054)	140.391	74.808
1. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0
2. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	33.428	12.672
3. Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	915	0
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	106.048	62.136
D. FINANČNE OBVEZNOSTI (056 do 059)	0	0
E. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	462.435	530.234

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV
za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2009

	Znesek v EUR	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
2	4	5
PRIHODKI OD POSLOVANJA (081+086)	1.322.149	1.289.552
A. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA DEJAVNOSTI NEGOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB (082+083+084-085)	-	-
B. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA LASTNE DEJAVNOSTI (087+088-089)	1.322.149	1.289.552
1. Poslovni prihodki od opravljanja lastne dejavnosti	1.322.149	1.289.552
2. Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-	-
3. Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-	-
C. FINANČNI PRIHODKI	6.069	14.232
Č. DRUGI PRIHODKI	614	855
D. CELOTNI PRIHODKI (080+090+091)	1.328.832	1.304.639
E. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (094 do 096)	728.946	705.065
1. Nabavna vrednost prodanega blaga	-	-
2. Stroški materiala	5.334	20.415
3. Stroški storitev	723.612	684.650
F. STROŠKI DELA (098 do 100)	475.851	444.909
1. Plače in nadomestila plač	382.738	344.064
2. Prispevki za socialno varnost zaposlencev	61.751	70.019
3. Drugi stroški dela	31.362	30.826
G. AMORTIZACIJA (102+103)	3.491	4.713
1. Amortizacija, nadomeščena v breme dolgoročno odloženih prihodkov	-	-
2. Druga amortizacija	3.491	4.713
H. REZERVACIJE	-	-
I. DRUGI STROŠKI (106+107)	23.461	20.183
1. Prevrednotovalni odhodki	2.327	950
2. Ostali drugi stroški	21.134	19.233
J. FINANČNI ODHODKI	96	762
K. DRUGI ODHODKI	6	6
L. CELOTNI ODHODKI (093+097+101+104+105+108+109)	1.231.851	1.175.638
M. PRESEŽEK PRIHODKOV (092-110)	96.981	129.001
M. PRESEŽEK ODHODKOV (110-092)	-	-
N. DAVEK OD DOHODKOV PRIDOBITNE DEJAVNOSTI	20.938	-
O. ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (111-113)	76.043	129.001
P. PRESEŽEK ODHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (112+113)	-	-

	Znesek v EUR	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
2	4	5
R. PRESEŽEK PRIHODKOV IZ PREJŠNJIH LET, NAMENJEN POKRITJU PRESEŽKA ODHODKOV ALI IZBRANIH STROŠKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-	-
S. *POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENCEV NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	5,70	4,90
Š. ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

Svetu Slovenskega inštituta za revizijo
SLOVENSKI INŠTITUT ZA REVIZIJO
Dunajska cesta 106
1000 Ljubljana

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Revidirali smo priložene računovodske izkaze **Slovenskega inštituta za revizijo**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, ter z njo povezani izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe. Pregledali smo tudi poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Direktor Slovenskega inštituta za revizijo je odgovoren za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02) in v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z MSR. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega stanja **Slovenskega inštituta za revizijo** na dan 31. decembra 2009 ter izidov njegovega poslovanja za tedaj končano leto v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

CONSTANTIA PLUS d.o.o.

Barbara Nose
pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 25.02.2010

10. SKLEPNA UGOTOVITEV

Če ocenjujemo celotno delovanje Inštituta v letu 2009, lahko sklenemo, da je izpolnil večino nalog, ki so bile sprejete z letnim programom dela.

Poslovno leto 2009 je Inštitut zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki, kar je po eni strani posledica večje aktivnosti v zvezi z organiziranjem dodatnega izobraževanja in relativno visokega vpisa v izobraževalne programe za pridobitev strokovnih nazivov, ki jih podeljuje Inštitut, na drugi strani pa tudi varčevalnih ukrepov in zniževanja vseh vrst stroškov. Vsekakor je treba poudariti, da je ugoden poslovni izid predvsem rezultat izrednega prizadevanja in delovne učinkovitosti vseh zaposlenecv Inštituta.

V letu 2009 smo začeli v celoti izvajati nov zakon o revidiranju, ZRev-2, s katerim se je v pravni red Republike Slovenije prenesla Direktiva 2006/43 Evropskega parlamenta in Sveta o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze. Pri izvajanju določb ZRev-2 pa so se v praksi pokazale tudi nekatere težave, pomanjkljivosti in nedorečenosti. Zato ocenjujemo, da bi bilo dobro, da bi zakonodajalec razmislil o nekaterih rešitvah v ZRev-2 ter morda zakon spremenil in dopolnil. Naj na tem mestu opozorimo le na dve zadevi. Direktiva, in kolikor nam je znano, je taka tudi ureditev v večini evropskih držav, obravnava le poklic zakonitega revizorja v zvezi z revidiranjem računovodskih izkazov; torej tisto zvrst revidiranja, ki je v javnem interesu. ZRev-2 pa revidiranje obravnava širše ter pristojnosti širi tudi na področja revidiranja, ki niso revidiranje računovodskih izkazov in jih uvrščamo med storitve, ki so opravljene na podlagi pogodbenih razmerij, in ne v širšem javnem interesu. Prav tako Inštitut ocenjuje, da bi bilo nujno urediti tudi vprašanja, povezana s statusi in pristojnostmi ter nadzorom nad vsemi ocenjevalci vrednosti in cenilci. Morda ni odveč razmislek o tem, da bi vsaj del s tem povezanih vprašanj lahko enotno zakonsko rešili z dopolnitvami ZRev-2.

Gotovo je bil v letu 2009 eden od najpomembnejših strokovnih dosežkov Inštituta sprejetje novega izobraževalnega programa za pridobitev naziva pooblaščen revizor, ki ga že izvajamo v letu 2010. Prav tako lahko štejemo za zelo pomemben uspeh, ki je zahteval ogromno dela, prevod Mednarodnih standardov revidiranja in mednarodnih stališč o revidiranju.

Vsekakor pa je treba tudi v tem delu poročila o delu opozoriti najmanj na dve zadevi, povezani s posledicami finančne in gospodarske krize. Jasno in nedvoumno je treba povedati, da so sestavljavci računovodskih izkazov predvsem pri vrednotenju vseh vrst za leto 2009 pod velikim pritiskom posloводства, predvsem v zvezi z vprašanji, povezanimi z oslavitvami sredstev in pripoznavanjem oslavitve v izkazih poslovnih izidov. Enako lahko zapišemo tudi o pritiskih posloводства na revizorje računovodskih izkazov. Kljub temu pa ocenjujemo, da so slovenski revizorji strokovno in kakovostno opravili svojo nalogo. Po naši oceni pa bi morali biti zaskrbljeni nad kakovostjo podatkov in informacij v računovodskih izkazih tistih družb, ki niso zavezane reviziji računovodskih izkazov. Menimo, da je tudi zaradi dejstva, da so podatki iz teh računovodskih izkazov podlaga za izdelavo davčnih obračunov, potreben razmislek o tem, kako zagotoviti oziroma izboljšati kakovost teh podatkov. Zato Inštitut tudi podpira razmišljanja o uvedbi »prostovoljnega« horizontalnega monitoringa in je pripravljen strokovno sodelovati pri

iskanju najboljših rešitev v tej zvezi. Zavedamo se, da bodo imele posledice finančne in gospodarske krize v naslednjih nekaj letih velik vpliv na vsa strokovna področja, ki jih pokrivajo strokovnjaki s strokovnimi nazivi Inštituta. Morda pa je kriza na nek način tudi "dobra" zato, da spodbudi razmišljanja in iskanja novih strokovnih rešitev. Prav tako se zavedamo, da bosta od delovanja Inštituta kot pomembne strokovne inštitucije, ki je zakonsko pooblaščen za sprejemanje standardov delovanja in ostalih pravil strok, kakor tudi od vseh strokovnjakov z nazivi Inštituta odvisna ugled in položaj strok in strokovnjakov v družbi. Edino vodilo, ki mu je tudi v preteklosti Inštitut vedno sledil, je pravilo strokovnosti. Prepričani smo, da to je in bo temeljna zaveza, ki jo je in jo bo Inštitut dosledno spoštoval in uveljavljal na vseh področjih delovanja tudi v prihodnosti.

Ljubljana, 14. april 2010

Predsednica sveta
Slovenskega inštituta za revizijo
Dr. Slavka Kavčič